

maar niet in en blijven netjes doorstaken. We zouden welkijf bijna zolets dan medelijden kunnen gevoelen met dien armen mijnheer v. d. Lande en we kunnen ons dan ook levendig indenken, dat hij weer iets nieuws verzonnen heeft. Woensdag 31 October kregen alle stakers een schrijven thuis van Noury en van de Lande. Het schrijven citeert niet veel zin, dit zou trouwens ook te veel kostbare ruimte kosten. In het kort samengevat komt de inhoud echter hier op neer, dat de heer v. d. Lande zijn verwondering er over uitsprekt, dat zijn arbeiders nog steeds aan het staken zijn. Want er is feitelijk toch werkelijk geen reden meer om te staken. Hij geeft vervolgens een opsomming van de verschillende tegemoetkomingen en doet aan het slot een opgave van het loon, hetwelk men onder de nieuwe regeling kan behalen. Dit blijkt dan enigszins hoger te zijn dan het loon, waartegen men in staking is gegaan, maar nog geenszins een vervulling van de arbeidersreizen. De heer v. d. Lande houdt zich echter daaromtrent verder onnozel en constateert, dat wanneer de arbeiders Maandag 5 November het werk niet hervatten, hij aan zal moeten nemen, dat zij hun standpunt niet gewijzigd hebben. Met dat al is nu door dit on-

nozele schrijven daar in Deventer als het ware een onnozelheidscomplex geschapen, daar die Deventer stakers zo onnozel zijn om het onnozele standpunt van den heer v. d. Lande niet te begrijpen. Zou onze „onnozelheidsmedewerker“ niet voor ons uit kunnen knobbelen, of we hier met een geval van H.O. of L.O. of met beide te maken hebben? O ja, voor we eindigen nog een tip voor onze eigen administratie. „Het Vrije Volk“ van Dinsdag 23 October vermeldt in een apart artikelje, dat de oud-burgemeester van Enschedé, de heer Edo Bergsma, een abonnement op „Het Vrije Volk“ genomen heeft. Dat moet je natuurlijk niet uitvlakken en als je een dergelijk bericht in je krant kunt plaatsen, betekent dit een prachtig stuk propaganda. Zo'n hoge Piet en ook abonné op je krant. Dat houdt natuurlijk in, dat hij hard op weg is om óók socialist te worden, of het misschien zelfs al te zijn. Hebben wij nou ook niet een paar namen van lui, die kortgeleden abonné op „Spartacus“ zijn geworden? Het behoeven hou direct geen burgemeesters te zijn, maar ja, een beetje propaganda moeten we toch wel hebben en als je dan leest, dat anderen zelfs burgemeesters onder hun lezers tellen, voel je jezelf als Spartacist toch wel een beetje achteruit gezet.

als zij de kans zagen, zich hierna onttrokken, met dit wel zeer leerzame voorbeeld voor ogen? Is dit arbeidsschuweheid of bewust positie kiezen? Volgens ons het laatste. Als we ons niet vergissen, schijnt het zo te zijn, dat grote groepen van arbeiders bewuster de oorlog beëindigen dan ingingen. De les was dan ook wel zeer leerzaam geweest!

Men gaat niet meer slof slof naar zijn baas. Men vraagt zich nu af, waarvoor die opbouw? Waarvoor al die productie? Wie plukken de vruchten van deze wederopbouw? Wij, de gemeenschap, of ook nu weer een slechts kleine, maar zo machtige groep van enkele personen? Wie regelt de productie? Wij of enkelen? Zijn wij dan alleen maar goed genoeg om straks opnieuw de weeten van een nieuwe catastrofe te dragen?

Voor hen, die zich geschaard hebben om „Spartacus“, voor gelukkig velen en naar wij weten, steeds meer anderen, is het stellen van deze vragen overbodig. Wij en zij allen weten, dat dit kapitalistische stelsel ons niets garanderen kan. Alleen een maatschappijvorm, opgebouwd door de werkers zelf, kan ons bestaanszekerheid en geweldloosheid verzekeren. Niet, omdat wij socialistische engelen zijn; verre van dat. Maar omdat wij, socialisten, produceren zullen voor de behoeften en niet om de winst. Omdat de structuur der nieuwe samenleving zo zal zijn, dat ieder, die met haar te maken zal hebben, het als een misdaad zal voelen, indien hij pogen zou geschillen door wapengeweld op te lossen.

Of de arbeider, die met gekruiste armen staat of gestaan heeft, of de arbeider, die maar lauwwarm zijn werk doet, of deze arbeiders dit net zo voelen? Wij weten het niet. Wij zijn geen harten- en nieren-proevers. Maar wel weten we, en ieder, die zich interesseert voor dit probleem, kan dit weten, dat, als we met arbeiders en daarmee gelijkgezinden praten, de woorden: „Het is en blijft een rotzooi“ hun in de mond bestorven liggen. En als je dan eens de moeite neemt om gewoon, langs je neus weg, te vragen, wat of je dan wel bedoelt met die „rotzooi“, dan zult ge al gauw vernemen, dat zijn antwoord uitkomt in het missen van ieder vertrouwen in de heersers van nu. In het uitspreken van dit woord „rotzooi“ ligt het diepe wantrouwen verscholen, dat jegens de kapitalistische klasse bestaat. Een wantrouwen, dat na vijf jaren van ontzettend lijden, steeds dieper is gaan zitten. Een wantrouwen, dat door mooie beloften en toezeggingen niet verdwijnt. Ook de niet-politiek geschoolde arbeider voelt, dat dit stelsel geen bestaanszekerheid geeft. Dat dit stelsel onvermijdelijk opnieuw oorlogen zal brengen. Hij spreekt alleen het woord „rotzooi“ uit. De politiek beter geschoolde zal het u zonder meer duidelijk zeggen. Ook hij spreekt van „rotzooi“, maar wetende, dat hij er met het uitspreken van dit negatieve woord alleen, niet is. Hij propageert onze socialistische principes. Hij zal in de bedrijven ageren. Hij zal z'n kameraden telkens opnieuw bijbrengen, dat er een mogelijkheid bestaat om aan deze „rotzooi“, d.i. dit verdoemde kapitalistische stelsel, een einde te maken. Dat er maar één mogelijkheid is: Door er samen tegen te vechten. Door zich, samen vechtend en organiserend, de verpaupering, waarmee de kapitalistische opbouw ons niet alleen bedreigt, maar die zij elke dag dichterbij brengt, van lijf te houden. Het is: vechten of de rotzooi — vechten of kreperen! Er is geen andere kans.

Het Anti-Imperialistisch Strijdcomité

De Communistenbond „Spartacus“ maakt geen deel meer uit van bovengenoemd comité, nadat de andere daaraan deelnemende groepen geweigerd hadden, op de grondslag van het eerst gepubliceerde manifest voort te gaan. „Spartacus“ wilde alleen een actie, die de verbondenheid met en het steunen van de onderdrukte massa's Indonesische boeren en arbeiders door het Nederlandse proletariaat ten doel had. Een solidariteit met de Soekarno's, Soepomo's en Koesoema's, hetzij die zich in de vorm van zetbaas van het imperialisme of voor eigen rekening op de nek der Indonesische verdrukten willen zetten, kan door communisten niet gepropageerd en niet gevoeld worden.

VERGADERINGEN.

V.S.V.
Amsterdam Oost en Zuid. Maandagavond 19 Nov. Geb. Westeinde 3. Aanvang half acht. Onderwerp: Rusland.

V.S.V.
Amsterdam Centrum. Maandagavond 19 November. Geb. De Arend, Broerstraat hoek Planciusstraat. Aanvang half acht. Onderwerp: Het probleem Rusland. (Vervolgvergadering).

V.S.V.
Amsterdam West. Vrijdagavond 23 November. Geb. Marcanti bij de Markthalen. Aanvang half acht. Onderwerp: Het A.B.C. van het communisme.

24 November 1945

Prijs 15 cent

3e Jaargang - No. 47

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Adm.: Uitgeverij „De Vlam“ - Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Utrechtsestraat 44
Postgite 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam“ - Amsterdam

HET BELOOFDE LAND

Toen de jonge Engelse geleerde, Thomas Edward Lawrence, enige jaren vóór de eerste wereldoorlog naar het nabije Oosten reisde, om ter plaatse zijn studie over de middeleeuwse vestingbouw voort te zetten, vermoedde hij niet, vermoedde niemand, dat de naam Lawrence verbonden zou worden met één der interessantste hoofdstukken der moderne geschiedenis. Lawrence was noch politicus, noch — naar aanleg en ontwikkeling — soldaat. En toch werd deze Engelse burgerzoon niet slechts tot een der uitnemendste kenners van de Arabische wereld en haar dialecten, maar ook tot vertolker en uitvoerder der Britse machtspolitiek, in een hoogst belangrijk en moeilijk gebied. Toen Lawrence, in opdracht van het Britse opperbevel in Egypte, voor het eerst in een kleine Arabische haven aan de kust van de Rode Zee landde, stonden de troepen van den Turken Sultan, onder commando van Duitse generaals, nog gevaarlijk dicht bij het Suez-kanaal en beheersten de belangrijkste verbindingen in de Arabische wilajets (provincies) van het Osmaanse Keizerrijk. Geografisch waren zij hun doel, namelijk de verovering van het Suez-kanaal en daarmee het afsnijden van de Britse levenslijn van Gibraltar naar Indië en het Verre Oosten, dichterbij genaderd dan ooit in het verloop van de tweede wereldoorlog onder Rommel het geval is geweest. Toendertijd, in de eerste wereldoorlog, kon Duitsland, in bondgenootschap met het Jong-Turks Driemanschap Enver-Djemal-Talaat, zijn aanvalsplan tegen het Suez-kanaal uitvoeren, zonder de noodzaak zijn troepen en zijn materiaal toe te vertrouwen aan de gevaarlijke zeeweg over de Middellandse Zee. Het zond zijn naar verhouding kleine troepencontingenten en een uitrusting, na de snelle verovering van Servië, over de veilige landweg van Oostenrijk, Hongarije, over Servië, door het ook toen verbonden Bulgarije naar Constantinopel en vandaar uit ongestoord met de trein door Klein-Azië en Syrië naar Palestina. Met het kapitaal der Duitse Bank hadden Duitse ingenieurs dit stuk van de Bagdad-spoorlijn gebouwd. In Aleppo deelden de Duitse transporten zich. Een deel ging van daaruit over Mossul aan de Tigris naar het tweestromengebied, naar Bagdad. Daar versloeg v. d. Goltz in 1916 het Britse expeditieleger en verzekerde, voor een belangrijk deel van de eerste wereldoorlog, het gebruik van de toen nog bescheiden benutte oliebronnen van het tegenwoordige Irak voor Duitsland en zijn bondgenoten. In Zuidelijke richting bevoogde de Duitse opmars zich over Damascus naar Palestina, de Hedsjas en de Hauran, de belangrijkste, korenschuur van het toenmalige Osmaanse Rijk. Het was een ongepaste etappe-linie, hoewel technisch nog zeer onvolmaakt, met verschillende spoorbreedte en door gebieden, wier bewoners met de Turkse centrale macht niet in vrede leefden.

Maar deze onvrede uitte zich niet in militante vorm, behalve in de Arabische gebieden, waar de stamvorsten vanaf het begin, in de eerste wereldoorlog een gunstige gelegenheid zagen, hun nominale onderwerping aan de scepter van den Sultan en Khalif van Istanboel af te schudden en hun eigen huis tot zelfstandige macht te verheffen. Op de heilige plaatsen van de Islam, in Mekka en Medina, begon de Arabische afvalbeweging van Turkije. Maar ondanks deze anti-Turkse beweging in de meest afgelegen delen van het Arabische schiereiland, was de Britse strategie en politiek gedurende de eerste jaren van de eerste wereldoorlog geremd en defensief en beperkte zich tot zwakke ondersteuning der Arabische revolutie, welke betekenis voor de Turkse nederlaag men nog niet voldoende naar waarde schatte.

De jonge Lawrence ondernam zijn eerste reis in opdracht van Mac Mahon, den Britsen bevelhebber in Egypte, teneinde zich in het land zelf op de hoogte te stellen. Uit dit bezoek ontstond het grote plan van de „opstand in de woestijn“, zoals Lawrence de revolutie der Arabieren tegen de Turkse machthebbers noemde in zijn veelgelezen boek. De jonge geleerde, toegerust met de volmachten van Mac Mahon en zijn meer dan gewone kennis van het Arabisch, gaf de leuze uit: „Naar Damascus, de hoofdstad van het Verenigd Arabisch Rijk“. In de binnenlanden van Arabië zetten de Bedouinen zich in beweging, uitgerust met Britse wapens en onder het commando van vroegere Turkse officieren van Arabische nationaliteit, terwijl in het kustgebied van Palestina, onder de bescherming der kanonnen van de Engelse Middellandse Zeevloot, generaal Allenby aan de kop van Engelse, Australische en Indische troepen, de Turkse strijdkrachten onder Duits opperbevel stap voor stap terugdrukte, tot dan in September 1918 (Jeruzalem was reeds een jaar in handen van Allenby) de volken ineenstorting van het Duits-Turkse front in Palestina volgde. Toen werd de basis gelegd voor de Britse beheersing van het Arabische schiereiland, toen ging de Duitse droom, op deze wijze het Suez-kanaal en Egypte te veroveren, ten onder. Maar toen ook, na de triomfantelijke intocht der Arabieren in Damascus, bleek, dat Lawrence zijn belofte van een Verenigd Arabisch Rijk met Damascus, het Arabische Es Schem, als hoofdstad niet kon nakomen. Niet nog eens kon de Engelse politiek in het Nabije Oosten toelaten, dat een politieke grootmacht zou ontstaan, onmiddellijk grenzend aan Suez, Aden en Egypte. Een grootmacht, in wiens gebied de Irakse oliebronnen, nu de onontbeerlijke verzorgingsbasis voor de Engelse Middellandse Zeevloot, liggen. „Verdeel en heers“, deze oude wijsheid van het imperialisme was het recept, waarvoor de verdeling van het Arabische schiereiland in machteloze afzonderlijke staten voltrokken werd en han-

dig de natijver tussen de Arabische stamvorsten benut werd. Zo ontstond het koninkrijk Irak, zo ontstond het koninkrijk Hedsjas, zo ontstond Transjordanië als „zelfstandig“ politiek rijk. Ymen bleef afgescheiden, terwijl in Syrië en Libanon de Franse bondgenoot zijn rekening presenteerde.

En onder de wissels op de toekomst, die Engeland had uitgegeven waren niet slechts de beloften van Mac Mahon aan de Arabieren, maar ook de zgn. Balfour-declaratie van 1917, waarin Groot-Brittannië door de mond van zijn minister van Buitenlandse Zaken, Palestina aan het Joodse volk als Nationaal Tehuis toegezegd had. Niet alleen wilde Engeland door deze belofte de Joodse sympathieën voor de zaak van de Entente aanwakken, maar ook in het kleine, maar strategisch belangrijke kustland, waar nu in Haifa één der beide olieleidingen uit Irak de Middellandse Zee bereikt, zijn oppermacht verzekeren door het, zoals men zeer juist vooruitzag, botsen van Arabische en Joodse aspiraties. De sympathie van Joodse kringen in Engeland en Amerika ten aanzien van de oorlogvoering was zeker belangrijk. Er was een tegenwicht nodig tegen de voor de Joden onsympathieke Entente met het Czaristische Rusland, waarvan de pogroms nog vers in de herinnering leefden van de meerderheid der ruim twee miljoen New-Yorkse Joden, die uit Rusland stamden. Maar belangrijker dan deze sympathie-opwekking, was de toekomst van het Britse mandaat in Palestina, zijn onontbeerlijkheid wegens de onverdraagzaamheid van het Arabische en Joodse nationalisme. Pijnlijk in zijn gevolgen, maar onvermijdelijk was de tegenspraak tussen wat Mac Mahon en dat wat Balfour beloofd had. Pijnlijk, ja, gevaarlijk, de gelijktijdige vervaldatum van deze elkaar zo tegensprekende wissels op de toekomst, die men in de critieke oorlogssituatie van 1916-'17 gegeven had. Zeer pijnlijk, dat in beide gevallen de nuchterheid der imperialistische doelstellingen zich — zoals bijna altijd — verbergen moest achter de formules der diplomatieke demagogie.

El Koeds, hiervan droomden de Arabische hoofden in hun tenten, zij hebben de stad nimmer met de ons bekende naam Jeruzalem genoemd. Aan de Omar-moskee op de rotsen dachten de fanatieke Islamieten, toen zij bij de Kaaba in Mekka opriepen tot de Heilige Oorlog ter bevrijding van geheel Arabië van de Turkse overheersing. En in de meetings van door pogroms opgejaagde Joden jubelden de kinderen der ghetto's bij de gedachte aan de „terugkeer in het beloofde land“, dat voor hen Erets Jisrael, en niet Palestina heet en waarvan zij de hoofdstad Jeruzalem en niet El Koeds noemen. Beide partijen eisen hun historisch „recht“ met de argumenten, die het nationalisme voorschrijft en legitimeert en waarvan de absurditeit door de aspiraties van het religieuze fanatisme nog verdiept wordt.

Om macht ging het, toen Engeland beide zijden beloofde, hun historisch „recht“ te be-

VECHTEN OF VERPAUPEREN

De legende van de arbeidsschuweheid

Na ruim 6 maanden „bevrijding“ is de toestand van de Nederlandse arbeidersklasse zo, dat ze zich moet bezig houden met de vraag, hoe zij een volledige verpaupering kan voorkomen.

Kort na de „bevrijding“, toen de overwinningsores wat begon te verdwijnen, toen men begreep, dat met juichen en hosanna roepen geen goederen gefabriceerd konden worden, hief men de leus aan: „Aan het werk!“

„Men“ was in dit geval de regering, de pers van alle richtingen, de groot-werkgevers, kortom een ieder en alles wat er belang bij had, dat de productie weer zo snel mogelijk op gang werd gebracht, maar vanzelfsprekend volgens de oude, beproefde methoden.

Dat deze leus bij de betrokkenen, de arbeiders in het algemeen, nu niet bepaald en hoesiast ontvangen werd, weet men al spoedig aan „arbeidsschuweheid“.

Men constateerde, dat het proletariaat lang niet zo bereidwillig was om de fabrieken, de werven, de ateliers, enz. te gaan bevolken, als men zich dat had voorgesteld. En deze arzeling, die natuurlijk een grote tegenval was voor alles wat belanghebbende was, moest een naam hebben. Men noemde het „arbeidsschuweheid“.

Wie dit woord het eerst gebruikt heeft, is niet na te gaan. Wel weten we, dat het plotseling overal was te horen en te lezen. Onze nationale pers vooral liet zich niet onbetuigd.

Het is niet onze bedoeling, de arbeidersklasse van Nederland voor te stellen als een troep onschuldige lammeren. Dat zijn ze gelukkig niet. En er zullen onder de ruim 2 miljoen arbeiders en arbeidsters, die Nederland bezit, wel een aantal zijn, die arbeidsschuw waren of zijn. Maar om dat als een algemeen verschijnsel voor te stellen, is een leugen. Daar steekt wat anders achter.

Overigens, zolang onder de uak-aan- en opbouw-schreuwars, nog zoveel speelbank- en beursgokkers worden gevonden, zolang we een flink deel dezer heren in zwart gekochte en op zwarte benzine rijdende auto's met hun zwart en wit betaalde dames steeds drukker langs de wegen zien en in de dure restaurants en vermaaksgelegenheden zien verdwijnen, maakt dat geschreeuw op de arbeiders geen bijster sterke indruk. Zolang in het aan-het-werk-koor de parasitaire couponknippers zo talrijk zijn (12 miljoen Bataafse), moeten de heren elkaar hun vaderlandslievende opbouw-zangen maar toezien.

Ieder, die toen in de eerste dagen na de oorlog, zich in arbeiderskringen bewoog, kon constateren, dat men heel graag bereid was om weer aan de slag te gaan, maar... dat men er dan zeker van moest kunnen zijn, dat het inkomen hen in staat zou stellen, een dragelijk huishouden te kunnen voeren. Dat men daarnaast meer en beter voedsel verlangde, dan men tot dusverre gekregen had. Dat men kleding en schoeisel verwachtte, zowel voor hen zelf als voor hun huisgenoten. Kortom, men stelde de eis, dat men nu lang genoeg de ellenden van de oorlog, niet van onze oorlog, gedragen had, zodat, nu de oorlog tot het verleden behoorde, ook zij hun aandeel in deze wederopbouw deelachtig wilden worden.

Was het koesteren van deze verwachtingen naïef? Neen en ja. Neen, omdat men vooral de laatste maanden van de oorlog en de eerste weken van de bevrijding predikte, dat de klassenstrijd, als zijnde veranderd, afgeschaft moest worden, en er een eendrachtige samenwerking tussen werkgevers en werknemers tot stand zou moeten komen. Tijdens de oorlog was er in het NEGATIEVE, dat was in dit geval in de strijd TEGEN de Nazi-overheersing, zo'n eendrachtige samenwerking geweest tussen alle mogelijke maatschappelijke en politieke groeperingen, dat men meende, — en dit menen heeft van bourgeoisie zijde niet eens altijd geveinsd geweest te

En nu de arbeiders. Of dit instinctief dan wel bedreeneerd was, misschien ook wel beide, men maakte zich na de oorlog, toen de ondergrondse strijd dus geëindigd was, van zijn, politiek en maatschappelijk gesproken, tegenstanders los en kruiste de armen. Men wenste eerst te weten, waar men aan toe was. Men had ons tijdens de oorlogsjaren zo veel beloofd en toegezegd, men had ons via Radio Oranje zo dikwijls voorgeweld, dat de toestand van voor de oorlog nimmer meer terug mocht keren, dat wij nu, nu de oorlog voorbij was, ook graag resultaten wilden zien.

Uitgehongerd, letterlijk en figuurlijk uitgekleeft, met schoeisel dat alleen nog maar de naam met schoenen gemeen had, kortom, we waren zo kaal, als we nog nimmer geweest waren. En nu meenden de regering en die groepen, die nauw met haar verbonden zijn, hun beloften tijdens de oorlog gedaan, niet beter te kunnen nakomen dan door te zeggen: Opbouw! En toen de havenarbeiders van Rotterdam hun kinderen barzvoets de straat opsturend, zelf op een schoen en een slof aan het werk gaand, om de opbouw niet te laten stagneren, na wekenlang onderhandelen en getrouwel van de zijde der havenbaronnen, eindelijk in staking gingen om slechts een zo gering deel van alle beloften ingelost te krijgen, toen stond iedereen en alles op z'n achterste poten. De verkondigers van „eendracht“ en „samenwerking“ en „weg met de klassenstrijd“ hadden hun plaats duidelijk, voor ieder, die niet stekblind is, ingenomen. Is het wonder, dat de overige arbeiders, die nu aan de burt kwamen om voor „de opbouw“ aan het werk te gaan, dit schoorvoetend deden, of,

Kerkelijke Organisatie en SOCIALISME

In katholieke zowel als in christelijke kringen is op het ogenblik duidelijk een stroming merkbaar, die zich op het socialisme oriënteert, al kunnen wij die soort van socialisme dan ook niet bijster waarderen. We bedoelen hier de „socialistische katholieken” rondom „Christofoor”, de christelijken uit de Ned. Volksbeweging en het gedrag van de orthodoxe predikanten, die allemaal lid van de S.D.A.P. willen worden. Vanwaar deze zwenking naar het „socialisme”, waar christendom en socialisme immers jarenlang als onverzoonlijke tegenstanders golden? De verklaring, die voor de verandering in houding wel gegeven wordt, is deze, dat de oude socialistische beweging een stap naar rechts heeft gemaakt en de christelijken onder de druk van de nood der tijden iets naar links uithaalden, zodat ze elkaar nu ontmoeten.

Die verklaring lijkt ons echter niet juist, of is in ieder geval onvoldoende, omdat ze ons toch geen feitelijk inzicht geeft, omtrent wat er aan de hand is. Tot goed begrip van zaken is in de eerste plaats nodig, inzicht te krijgen omtrent de oorzaken van de vroegere christelijke weerzin tegen het socialisme. Want eigenlijk is deze tegenstand toch wel raar. Het socialisme streeft voor een betere samenleving van vrije en gelijke mensen, een opheffing van de materiële en geestelijke armoede, opheffing van de uitbuiting van de ene mens door de andere. En deze doelstelling lijkt ons toch helemaal niet in strijd met de christelijke leerstellingen. Niettemin: het christendom bestreed het socialisme tot op de mitrailleur.

Bij nader toezien blijkt echter, dat de christelijke kerken zich niet alleen tegen het socialisme verzetten, doch dat ze de heftigste

tegenstanders waren van iedere strijd der arbeiders. In de tijd, dat de moderne vakbeweging nog een strijdbaar organisatie was, is menige staking door de christelijke vakbonden gebroken, doordat deze de onderkruipers leverden. En toch ging het hier helemaal niet om socialisme, doch om loonverbetering of verkorting van de arbeidstijd. En ook deze doeleinden stonden, voor zover wij zien kunnen, toch stellig niet in tegenspraak tot het christelijk geloof. Trouwens: ook de christelijke vakbonden waren voor verbetering der arbeidsvoorwaarden, doch ze waren er nauwelijks toe te krijgen, deze verbeteringen door een werkelijke strijd der arbeiders door te zetten. De klassevrede was het uitgangspunt van iedere christelijke politiek.

De verklaring hiervoor is niet ver te zoeken. De kerken zijn organisaties van mensen, die dezelfde geloofsbelijdenis hebben en waarin de mensen onderlinge steun en bijstand vinden, of in ieder geval vinden, bij al hun moeilijkheden. Onderlinge solidariteit, het meeleven van allen met alle kerkleden, steunende op de gemeenschappelijke geloofsbelijdenis, was de band, die de kerken vooral in vroegere tijden bijeenhield. Maar de maatschappelijke ontwikkeling nam een richting, die de kerken als organisaties in hun bestaan dreigden te vernietigen. Dat was de ontwikkeling der klassen. Dat was het uiteenvallen van de belangen van de mensen. In dezelfde kerkgenootschappen zitten nu ondernemers en arbeiders, boeren, middenstanders. En het is onmogelijk, de belangen van hen allen tegelijk te behartigen. Wat gunstig is voor de een, is ongunstig voor de ander. Daarom verklaart de kerk als organisatie zich tegen de maatschappelijke strijd. Ze is voor rust en

orde, dat is, dat ze zich keert tegen iedere beweging, die de maatschappelijke tegenstellingen tussen haar leden openlijk tot uiting brengt. Want in deze strijd blijkt, dat de dragende band van onderlinge hulp en solidariteit, het meeleven van allen met allen, door de maatschappij stuk gebroken is. Dat de geloofsbelijdenis tot een lege formule zonder wezenlijke inhoud is geworden. Zo werd de christelijke leer de leer van de solidariteit van uitbuiters en van uitgebuit, zo werd ze meteen de leer van het klasseverraad. Uit deze samenhang is de tegenwoordige drang in christelijke kringen naar het „moderne socialisme” te begrijpen. Wat eens de socialistische beweging was, een strijdorganisatie van de arbeiders, heeft geleidelijk haar standpunt van de klassenstrijd opgegeven en is naar de leer van de harmonie van de klassen overgegaan. Sociaal-democratie, Ned. Volksbeweging, Christofoor, ze staan alle op het standpunt van de samenwerking van Kapitaal en Arbeid en ze keren zich allen heftig tegen iedere klassebeweging, die zich als daadwerkelijke strijd tegen de uitbuiting ontplooit. Nu het „socialisme” de klassestrijd heeft opgegeven, staat aan de kerkelijken niets in de weg, óók „socialist” te worden. Door dit soort socialisme wordt de kerkelijke organisatie niet ontworpen, doordat kapitalisten, boeren, arbeiders en middenstanders in broederlijke eensgezindheid samen moeten leven. Geschillen kunnen „in der minne” geregeld worden, maar in godsnaam geen strijd. De huidige gang van de kerkelijken naar het „socialisme” drukt daarom geenszins een ontworpen van de kerken of van de godsdienst of een stap naar „links” uit, doch het is slechts de demonstratie van de volkomen verwoesting van wat eens arbeidersorganisaties waren.

Voor Vrede, Democratie en 5¼ Milliard

De verliezen der Indonesiërs in de gevechten tot nog toe, worden geschat op 40.000 doden...

De riviërtjes in en om Soerabaja raken verstopt door de lijken...

Een Engelse generaal noemt de vechtende en stervende Indonesiërs „gepeupel”. Het half-officiële Nederlandse Persbureau „Aneta-A.N.P.” spreekt over „een groep gepeupel”...

Slecht gewapende, fanatieke Javanen lopen recht tegen het moordende vuur der machiniegeweren in. Na een paar salvo's liggen er 800 dood...

Vliegtuigen bombarderen Semarang...

Zulke berichten komen uit het land, waar de „democraten” bezig zijn 50 miljoen mensen te drillen tot „vrij volk”. Er wordt wel rijkelijk bloed gemengd in het cement, waarmee „onze” Rijksgebieden worden aangevoegd. Het Gemenebest krijgt een solied fundament van lijken.

De redding van 5¼ milliard belegd kapitaal, het behouden van de plek in de zon, waar de zware dividenden „eruitgehaald” kunnen worden, brengt „enig leed” mee. Kapitalisme is moord!

EENHEID! Onder of tegen het kapitaal

E.V.C. EN N.V.V.

Ondanks de verzekering, dat er geen geheime diplomatie-methoden zouden worden toegepast, krijgen wij omtrent de besprekingen tussen N.V.V.- en E.V.C.-besturen niet veel te horen. Af en toe een berichtje in de krant, een paar uittalingen van Blokzijl in een propagandavergadering en nu, in het E.V.C.-orgaan „Werkend Nederland”, een ingezonden stuk van het N.V.V.-bestuur, met een antwoord van Koenen en Blokzijl. Officieel zijn er nu drie besprekingen geweest, maar een verslag daarvan moet nog altijd den leden bereiken.

Toch is één en ander wel iets duidelijker geworden. Vooral het ingezonden stuk van het N.V.V.-bestuur en het antwoord daarop in „Werkend Nederland”, maken het mogelijk de standpunten van beide besturen te omschrijven. Het N.V.V. geeft haar bedoelingen weer in vijf punten:

1. Het wil één onverdeelde vakbeweging.
2. Het staat (evenals de Rooms-Katholieke en Christelijke vakcentrale) op het standpunt van bedrijfsgewijze opbouw der organisaties. Dus bedrijfsorganisatie.
3. Het heeft zich volgens een rapport van 1929 uitgesproken voor Bedrijfsraden, Ondernemingsraden en Verzuimcommissies.
4. Het stakingsrecht wilde het altijd en wil het ook nu handhaven.
5. Het hangt niet aan een naam, maar heeft reeds vóór de Parijse conferentie, met Blokzijl en Koenen een nieuwe naam „uitgedokterd”, te weten: Algemeen Verbond van Bedrijfs-Organisaties: A.V.B.O.

En tot slot kregen we de uitspraak: Nederland kan, wat ons betreft, het voorbeeld van Parijs volgen, en dit hoe eerder hoe liever.

Wat antwoordt hierop het E.V.C.-bestuur? Het begint met recht te zetten de bewering in punt 5 van het N.V.V., omtrent het uitdokteren van de nieuwe naam. Dit zou niet vóór, maar in Parijs hebben plaatsgevonden. Dit is in ander verband misschien wel interessanter, maar principieel niet van betekenis. Dus zullen we het hier maar overslaan. Dan worden de andere vier punten behandeld. Eigenlijk komt het hier op neer: Waarom, als je al zo lang op dat standpunt staat, namelijk: „eenheid, bedrijfsorganisaties, bedrijfsraden en stakingsrecht, heb je dat niet beter in praktijk gebracht? Meen je het nu werkelijk? Kunnen we je nu vertrouwen? Uit deze ontvangst en behandeling van het N.V.V.-standpunt blijkt, dat het E.V.C.-bestuur het met de door het N.V.V. ingezonden vijf punten in werkelijkheid eens is. Die vijf punten komen dan ook zakelijk overeen met de voorwaarden, door Blokzijl aangegeven in de vergadering in het Concertgebouw op 30 October j.l. Men vergelijkte:

„Duidelijk doet Blokzijl uitkomen, dat de samenwerking met het N.V.V. of de samensmelting met deze organisatie, niet kon plaatsvinden door uitsluitend een eenheid aan de top. Voorop staat de eenheid met de werkers van het N.V.V. (zie punt 1. Red. Sp.), voorop staat ook het principe van de Bedrijfsorganisatie (zie punt 2 en 3. Red. Sp.), voorop staat de handhaving van het stakingsrecht (zie punt 4. Red. Sp.). Voorop staat de handhaving van de volledige democratie. Wij moeten de werkelijke democratie in de

organisatie handhaven. De kwestie van de eenheid met het N.V.V. en met de andere organisaties is de kwestie van de werkers zelf”.

Tegen zulke zinsneden over democratie en dat de eenheid een kwestie van de werkers zelf is, zal zich het N.V.V.-bestuur zeker niet verzetten. Zulke woordjes zijn haar zo al niet uit het hart, dan toch uit de mond gegrepen.

Het spreekt vanzelf, dat men geen besprekingen over eenheid en samensmelting voert om ze, als van weerkanten dezelfde ideeën en dezelfde formuleringen te voorschijn komen, te laten afspringen op een: Je bent het principieel en woordelijk weliswaar met ons eens, maar we vertrouwen je toch niet, want je verleden staat ons niet aan. Dat verleden kende men van tevoren; een aangaan van eenheidsbesprekingen vóórderstelt, dat het verleden geen beletsel is. Waar we dus als werkelijk feit, ondanks wederzijds wantrouwen in de praktijk van het verleden, mee te rekenen hebben, is een principieel overeenstemming tussen de beide besturen omtrent: Eenheid, organisatievorm, stakingswapen, naam en democratische praktijk.

IS DIT DE EENHEID DER ARBEIDERS?

Is dit de eenheid der arbeiders of een stap daarheen? Wij zeggen: Neen! Want de eenheid, die daar gemaakt wordt, is géén eenheid der arbeiders; de bedrijfsorganisaties, waarvan zij spreken, zijn geen bedrijfsorganisaties, geen bedrijfsraden enz., der arbeiders, zij zijn een etiketnaam voor een surrogaat; het stakingswapen wordt niet gehandhaafd, maar achter slot en grendel opgeborgen buiten het bereik van arbeidershanden; de naam is een leugen; de democratie een formele democratie, die de topleiding de macht in handen geeft.

Het geheel van wat daar in de maak is, is datgene, wat het kapitaal al meer dan een half jaar tracht te verkrijgen: Een organisatie van de schijnmacht der arbeiders bij werkelijke onmacht, een apparaat, dat volgens de spelregels van het kapitaal het zelfoptreden der arbeiders in de klassenstrijd uitshakelt, dat als een stootkussen tussen kapitaal en arbeid kan dienen.

Wij zullen in dit en volgende artikelen de bewijzen van onze opvatting omtrent het karakter van deze fusie-pogingen en haar resultaat geven. Of de onderhandelaars het persoonlijk wel of niet goed bedoelen, interesseert ons in dit verband niet. Wat ons interesseert zijn de handelingen en de strekking, die deze hebben.

De Eenheid! Het wordt veelal voorgesteld — en vele arbeiders hebben nog die gedachte — dat de verdeeldheid van de vakbeweging, het bestaan van verschillende vakbonden naast elkaar, het bestaan van scheidsdijwallen tussen de verschillende vakorganisaties, oorzaken is van de machteloosheid der arbeidersklasse. Dus zou het logisch zijn, het begin van alle wijsheid, om de schotjes, die deze vakorganisaties van elkaar scheiden, op te ruimen en één algemene vakorganisatie te krijgen. Maar de praktijk wijst uit, dat dit een illusie is. In Engeland, bijvoorbeeld, bestaat feitelijk één vakbeweging. Betekent dat de eenheid der arbeiders?

JA, als men daarmee niet meer bedoelt dan dat nu alle arbeiders daar lid zijn van één organisatie, allen ingeschreven staan in de registers van één bond, waarvan het opperste bestuur in hun naam optreedt. Als men

daarmee bedoelt, dat de arbeiders in gezamenlijkheid werken op de voorwaarden, die de vertegenwoordigers van kapitaal, regering en vakbond hebben vastgesteld, dus zolang zij in onderworpenheid, de spelregels van uitbuiting en winst maken in acht nemen.

NEEN, als men daarmee een strijd-eenheid van alle arbeiders bedoelt, waarmee de arbeiders zich tegen deze spelregels, tegen hun uitbuiting en machteloosheid kunnen verzetten.

Want dan vinden zij juist datgene, wat zij meenden, dat hun eenheid en macht uitmaakte, tegenover zich. Dan kunnen zij niet alleen geen gebruik maken van die organisatie, maar dat ding keert zich tegen hen. In plaats dat het hun eenheid en verbinding met hun kameraden in andere bedrijven en plaatsen verzekert, snoert dat organisatieapparaat hen daarvan af, maakt hen bij die kameraden verdacht, gooit hen met vuil, dreigt die kameraden in andere bedrijven met de honger als ze zich het lot van de strijdende arbeiders aantrekken. Dat is gebleken in de oorlogstijd, die we nu pas achter de rug hebben en nu weer in de acties na de oorlog, in de havens, de bouwvakken, de metaal- en de mijnindustrie.

Dat wil zeggen, die eenheids-vakorganisatie is wel geschikt en functioneert wel, om de kleine grieven en scherpe kantjes van de algemene onderworpenheid onder het kapitaal gelijk te schaven, door de zeer beperkte macht daarvoor in handen van de topleidingen te gebruiken om inbreuken van individuele ondernemers te voorkomen, maar ze is tegelijk en vooral het orgaan, om een zelfoptreden van de bedrijfs-arbeiders te beletten, om een strijd-eenheid der arbeiders zelf, gericht op het doorbreken van de uitbuitingsvoorwaarden, die vastgesteld zijn, onmogelijk te maken of te breken. Van die functie heeft zich dan ook het eenheids-apparaat der Engelse vakbonden met grote ijver gekweten. Op dezelfde manier als het de (nog enigszins verdeelde) koepelorganisaties hier gedaan hebben.

Dat wil zeggen: Er is een eenheids-organisatie mogelijk met het kapitaal, dat is onder het kapitaal, dat is in dienst van het kapitaal. En er is een eenheids-organisatie mogelijk tegen het kapitaal, een verzets- of strijdorganisatie, die de manier is, waarop de arbeiders in massa zelf organisatie zijn om het kapitaal de dienst op te zeggen, voor zichzelf en eigen levensbelangen te bewegen.

(Wordt vervolgd)

Rehabilitatie van Kameraad L. H. Rode.

In de eerste, zeer verwarde dagen van de oorlog, werden verschillende revolutionairen door de autoriteiten, tegelijk met N.S.B.-ers, gearresteerd. Dit gebeurde ook met kameraad Rode.

Hij werd naar Hoorn getransporteerd. Door grove nalatigheid van verantwoordelijke personen in die dagen, is onze kameraad, die aan suikerziekte leed, door het niet toedienen van insuline, in de gevangenis bezweken. Handig hebben de fascistische en hun pers het lot van dezen arbeider toen voor hun propaganda gebruikt, hoewel zij wisten, dat hij hen en hun ideeën haatte als de pest. Zij maakten misbruik van het feit, dat niet openlijk hun huichelarij hierover kon worden weersproken.

Kam. Rode was het eerste slachtoffer in 1940, dat in Nederland als gevolg van zijn revolutionair verleden viel. Velen zijn nog na hem gevallen. Zijn vader en zijn makers, die met hem gestreden hebben, zullen zijn werk als bewust klassesrijder voortzetten.

Kameraden uit Amsterdam (N.)

HET BELOOFDE LAND

(Vervolg van Pag. 1)

schermen. Macht is het, waarnaar beide zijden streven, de beheersing door het meetbaar overwicht aan mensen en wapens en kapitaal. Niets rechtvaardigt het bloedoffer van de tot fanatisme opgezweept Arabische pachers, dan het belang der Arabische landheren en kooplieden. Niets rechtvaardigt het bloedoffer van Joodse arbeiders dan het naakte belang van het imperialisme, dat de zonen en dochters der ghetto's ertoe dringt, in de stichting van een Joodse dwergstaat op de „grond der vaderen” en in broedertwist met hun Arabische klassegenoten een uitweg uit de catastrofe te zoeken, waarin de waanzin van de kapitalistische onderdrukking hen gestort heeft.

Truman eiste voor hen honderdduizend immigratie-certificaten van Engeland, wetend, dat honderdduizend „displaced” Joden ergens een toegang vinden moeten en ook vinden kunnen, als Amerika of Canada hun poorten zouden openen, wat zij niet willen. Truman weet zeer goed, dat Engeland in Palestina geen honderdduizend Joden toelaten kan, zonder dat het met de Arabische Liga in conflicten geraakt. Truman meent het niet geheel in ernst, maar moeilijkheden van Groot-Brittannië in het Nabije Oosten, met de aanhangers der Islam in Indië, kunnen misschien de bereidheid van de bondgenoot vergroten, de U.S.A. de verlangde gelijkberechtigende toegang tot de markten en grondstofbronnen van het Britse wereldrijk te openen.

Als het om een lening van 4 milliard dollar

gaat, waarover reeds sedert weken in Washington tussen Engeland en U.S.A. onderhandeld wordt, is het voordelig, de onderhandelingspartner het besluit tot toegeven een beetje te vergemakkelijken, door hem een weinig op de tenen te trappen. Men koopt dan eventueel de wissels, die de schuldenaar vroeger gegeven heeft, zijn betalingsbeloften, en presenteert ze op het juiste ogenblik.

En in Caïro, Alexandrië en Tripolis demonstren de Arabieren tegen Balfour, die het land aan de Joden den Joden beloofde. Ze gooien de winkelruiten van Joodse kooplieden in, en slaan een paar honderd Joden dood. En in Palestina demonstren Joden tegen de mandaatmacht, waardoor generaal Mac Mahon de eerste wereldoorlog met de groene vlaggen van de Arabische opstand winnen moest. Zij protesteren tegen het Witboek der conservatieve regering in Londen, dat het einde betekende van de Joodse massa-emigratie en waarvan zij de opheffing verwacht hebben door de Labour-regering.

Het is het land van belofte voor beide zijden, die blind zijn voor de werkelijke krachten, die hun lot bepalen, en die nog niets vermoeden van het land van belofte, dat deze aarde worden kan en worden zal, als ze aan de mensen behoort, die haar bebouwen.

Abonneer! U op ons blad

De Russische Arbeiders

In het Amerikaanse maandblad „Politics” van October 1945 wordt een brief afgedrukt van een sergeant van het Amerikaanse leger, die in België tot de bezetting van een klein kamp behoorde, waarin eerst 500 Russen verblijf hielden, en waar later Duitse krijgsgevangenen ondergebracht waren. Deze Russen waren allen jonge mensen van na de revolutie van 1917. De briefschrijver zegt:

„Wij kunnen met recht zeggen, dat zij het product van deze revolutie voorstelden. Wij kunnen de waarde van een revolutie beoordelen naar wat zij voor de persoon, de kleine man, gedaan heeft; de eenheid, waaruit de massa bestaat. Toen ik deze Russen onderzocht over hun vak, was ik zeer geïmponeerd door de hoeveelheid technische kennis, die zij bezaten. De lijst luidde aldus: spoorweg-technicus, diesel-technicus, dynamo-technicus, locomotief-technicus, diesel-motor-mechanicus, enz. Men zou er uit kunnen lezen, dat het vijfjarenplan toch een opmerkelijk fundament had gelegd.”

Daartegenover bleek, dat zij op andere gebieden, b.v. van literatuur en kunst, zeer weinig thuis waren; behalve een vijftal was geen van hen met de namen van Dostojewski of Poeskin bekend, of met enig musicus of schilder — van buitenlanders als Schiller, Shaw of Shelley had geen van hen ooit gehoord. Dat kon aan de sterke eenzijdigheid van hun opleiding liggen. Opmerkelijk was eveneens hun onbekendheid met de eenvoudigste luxe en gemakken en hun primitieve manier van leven en handelen.

„Maar spoedig werd ik wantrouwend omtrent de technische kennis van onze Russen. ... Het bleek, dat van de 125 man van de eerste groep slechts drie konden chaufferen. ... Zelfs onder hen, die zich als automechanicus hadden opgegeven, waren er, die niet chaufferen konden. ... ze waren niet mechanici in onze zin van het woord. Deze nieuwe manier om de auto-constructeur te splitsen in een aantal detail-specialisten, waarvan elk niets van de auto in zijn geheel wist, intrigeerde mij en ik besloot ook nog eens 'n andere vakgroep te onderzoeken. ... Het bleek weldra, dat die z.g. „locomotief-technici” nauwelijks iets van een locomotief in het algemeen afwisten, maar dat ieder een enkel bepaald onderdeel uiterst goed kende. Laten we zeggen, dat we een wielen-specialist hadden, een ketel-specialist, een remmen-specialist, enz., maar ieder van deze, als men hen bij een defecte locomotief bracht, kon er niets aan doen, tenzij er misschien juist in zijn specialiteit wat aan kapot was. Omtrent elk ander deel van locomotiefwerk was zijn onwetendheid even afgrondig als omtrent Poeskin. Alle kans, dat, als hij een chassis-bouwer was, hij niet eens wist, dat de locomotief een zuiger had. ... Het begon mij toen te schemeren, dat het vijfjarenplan reusachtige opleidingschema's moest hebben, die precies voor massa-productie pasten. Het kwam mij voor, dat ze een grote beperking aan de persoon oplegden. Net alsof voor een man zijn omgeving zo beperkt wordt, dat hij alleen maar één tint van blauw hoeft te onderscheiden en al het andere voor hem niet bestaat. Het feit, dat de Russen zo waren opgevoed, wijst op een veel vaster ineengevochten stelsel dan de Duitsers hadden in hun Hitler-jeugd en soortgelijke organisaties.”

De briefschrijver had al opgemerkt, dat in de Russen geen initiatief zat, om zelf de toestanden in hun kamp te verbeteren. „Hun omstandigheden waren dragelijk....

Maar ze hadden alleen het strikt noodzakelijke en het kwam bij de Russen niet op, dat het anders kon zijn.”

Toen gingen de Russen weg en kwamen Duitse krijgsgevangenen in hun plaats. „Het eerste wat de Duitsers deden, was in hun vrije tijd closetbrillen te snijden. Daarop vroegen ze schrijfmateriaal (de Russen schreven nooit en ongeveer 40% was analphabeet); en wij richtten een briefpost voor hen in. Het volgende, waar de Duitsers om vroegen, was leesmateriaal van een of ander soort (de Russen lezen nooit, niemand had een boek, terwijl de Duitsers verscheidene boeken bij zich hadden; maar de Russen becommenten er zich nooit om, iets te vragen om te lezen). Wij konden hun niets verschaffen, maar in elk geval hadden zij het gevraagd. Het volgende ding, dat ze deden, was een waslokaal beneden in te richten met alles wat ze konden vinden. (Er was een waslokaal boven met afvoer, maar geen water, en beneden was water, maar geen afvoer; de Russen hadden die nooit met elkaar in verband gebracht, maar de Duitsers zagen het dadelijk). Zij maakten uit een smerig hok een uitstekend waslokaal met afvoerbuizen overal aan de wanden. Daarop maakten ze tafels om te kunnen schrijven en kleine kastjes om hun kleren in te bergen. Zij kwamen

bij mij om verf, om de muren te kunnen beschilderen. Zij vroegen ook om meer ruimte, zodat één vertrek als gezelligheidskamer kon dienen; wij zorgden daarvoor en gingen ook een piano stelen, om die daar in te zetten. ... Ze maakten een slagbalveld voor eigen gebruik, ze maakten waterafvoer in de keuken, om hun pannen te wassen; ook maakten ze uit oude pijpen enz. een spoorbad in de hoek van hun waslokaal, en bouwden een wasserij voor hun kleren, compleet met een ketel, waar ze de olie en het vet uit hun overalls kookten; en zo nog veel meer dingen, die nooit bij de Russen opgekomen waren.” Een zelfs ging op een orgel in de naburige kerk fuga's van Bach spelen, nadat hij het beschadigde orgelwerk zelf met lijm, draad en allerlei gerepareerd had.

Waren de Russen in dat kamp misschien bijzonder onwetend? Ze kwamen niet uit Azië, maar uit de centrale industriële streken, Moskou, Kiev, de Oeral. Hoge Russische officieren, die nu en dan kwamen inspecteren, maakten ook nooit een opmerking over een aan te brengen verbetering, zoals de gewone Duitsers ze zelf dadelijk aangebracht hadden. En tot slot wordt dan de vraag gesteld: „Als wij aannemen, zoals wij gedurende de hele oorlog deden, dat het het Duitse fascisme is, dat vermeden en bestreden moest worden, en als we dan al datgene beschouwen, wat boven gebleken is, wat zou je dan denken, wat voor soort regering de Russische moet zijn?”

Het antwoord, dat deze Amerikaanse briefschrijver zelf niet geeft, is heel eenvoudig.

„Werkt door, alsof er niets gebeurd is.”

De Britse „socialistische” regering heeft een vertegenwoordiger gezonden naar Essen, om de Krupp-fabrieken over te nemen. Vrijdag, 16 November, werd de Engelse vlag boven het grote kantoorgebouw gehesen. De macht en zelfs de naam van Krupp, verdwenen, en toen de Engelse vertegenwoordiger dit mededeelde, barstten de oude directeurs in tranen uit, zeggen de Engelse kranten. De arbeiders zagen het tafereel met norske onverschilligheid aan. Toen kregen zij van den nieuwen meester de eerste order: „Werkt door, alsof er niets gebeurd is!”

De Krupp-arbeiders, de arbeiders van het Roergebied, hebben gewerkt zolang daar Krupp-fabrieken hebben bestaan en zich uitbreidden, zolang het moderne kapitaal van hun arbeid groeide en groot werd; generatie na generatie heeft daar gewerkt, is daar opgebruikt en versleten. Onder de vlag van den keizer, onder de vlag van de republiek, onder de hakenkruisvlag — altijd onder de vlag van het kapitaal. Soms hebben zij het werk gestaakt en hebben zij gestreden in eigen formaties, onder eigen vlag, de rode vlag van het arbeidersverzet. Tot die door de politie van den keizer, door de huursoldaten der „socialistisch”-republikeinse regering, door de hakenkruisbenden van het nationale „socialisme” — altijd weer door de handlangers en het geweld van het kapitaal, werd neergehaald en neergehouden.

Een nieuwe meester komt de oude vervangen, de vertegenwoordiger van een „socialistische”, „arbeiders”-regering laat een nieuwe vlag hijsen. De arbeiders zien het met norske onverschilligheid aan: het is de oude vlag van het kapitaal en het eerste bevel is het oude bevel van het kapitaal: Werkt door!

Alsof er niets gebeurd is! Alsof er niets gebeurt!

Is er tijdens de oorlog niet, over de zenders van Londen, Moskou en Boston gezegd, dat de strijd niet ging tegen het Duitse volk, maar tegen de Hitlerbende?

HET EERSTE BEVEL

De Hitlerbende, die zijn loopbaan begon met Engels goud in de tassen en die zijn oorlog begon met een Russisch vriendschapsverdrag in de zak, is verpletterd. Van de Duitse arbeidersklasse zijn miljoenen in de dood gedreven, honderdduizenden in de tuchthuizen en concentratiekampen doodgemarteld, door de bombardementen vermoord, uiteengeslagen, tot paupers gemaakt. Maar er zijn er nog genoeg over, die de honger naar winst van het overwinnende kapitaal kunnen stillen.

En dus heeft het onderscheid tussen Nazi-regiem en volk, bij de overwinnaars afgedaan: Het gehele Duitse volk is schuldig! Als de voorraden worden weggesleept, als de fabrieken worden leeggemaakt, als de arbeiders moeten werken voor het overwinnende kapitaal, als ze sterven van honger, koude en ziekten: Het is hun verdiende loon! En alle politieke smeersappen, die zich bij de machthebbers in het oosten en in het westen als werktuigen aanbieden, vanaf de charlatans als Ludwig tot aan de marionetten van de Duitse „communistiche” partij, verklaren het hele Duitse volk voor schuldig. Want er moet een rechtsgrond zijn voor de roof op de Duitse arbeiders, voor hun uitbuiting, er moeten verontschuldigingen geleverd worden voor hun vermoorden, toen en nu.

„Berlijn,” zegt een Engels Lagerhuislid, „is het lijk van een stad.” „Parijs,” zeggen de reizigers, „is een grauwe stad, grauw van ellende, honger en vreugdeloosheid.”

In Parijs confereren de leiders der grote politieke partijen over het bezetten van de regeringsposten. Wie zullen de ministers zijn van het Franse kapitaal? Hoe zal dat kapitaal de miljoenen arbeiders van moederland en koloniën uitbuiten? Als afzonderlijke kapitaalondernemingen of meer geconcentreerd en gecontroleerd in en door de staat? Tegen wie zullen de arbeiders in uniform straks marcheren, voor wie zullen zij straks ster-

Rusland staat onder de dictatuur van een heersende klasse, die meester is over alle productiemiddelen en leeft van de uitbuiting der arbeidersmassa's. Zijn ervaringen zijn van belang, omdat er uit blijkt, wat het staatskapitalisme van de arbeiders maakt. Mensen, gewend aan zo diepe armoede, dat zelfs het besef ontbreekt van wat ze missen, onbewust van de eenvoudigste levensseisen, onwetend en onbruikbaar behalve op die ene detail-vaardigheid, waarvoor ze gedruild zijn, zonder ontwikkeling, initiatief en strijdvaardigheid.

Dat de arbeidende massa's in Rusland uitgebuit worden, en onder het juk van de regerende bureaucratie liggen, dat ze geen bewegingsvrijheid, geen rechten, geen strijdmogelijkheden hebben, dat is aan de meeste arbeiders in West-Europa wel bekend. Maar wat voor soort mensen er uit gegroeid is, kon men hier niet precies weten. Want door de staatsalmacht, de geestelijke onderdrukking, was alle vrije verkeer met de arbeiders hier onmogelijk gemaakt. Nu, door de oorlog, die alles door elkaar heeft gemengd, is een tipje van de sluier opgelicht. Nu kan men ook het grote verschil tussen de Russische en de Westeuropese arbeiders begrijpen.

In West-Europa heeft de kapitalistische industrie zich geleidelijk uit het handwerk ontwikkeld, en door haar oorsprong uit de kleine burgerij bracht de arbeidersklasse zelfstandigheid, initiatief en ontwikkeling mee. De noodzakelijkheid voor het kapitaal, om over ontwikkelde arbeiders te beschikken en ze tegelijk onder de duim te houden,

schiep het ingewikkelde stelsel van politiek en propaganda, dat de arbeiders dwingt zich tot een hoger peil van bewustheid en inzicht te verheffen, en het hun mogelijk maakt, een felle klasse-strijd te voeren, die weer nieuwe eisen aan hen stelt. In Rusland werd van boven af, door de staatsmacht, de grootindustrie ingevoerd, onder de dwang zo snel mogelijk het Westen „in te halen en voorbij te streven”. Om zo snel mogelijk, met onontwikkelde krachten, grote installaties en machines te bouwen, werd elke arbeider alleen voor die paar handgrepen voor beperkt doel afgericht, die hij voortdurend als klein deel van het geheel moest verrichten. Wat zij zo van het dorp met zijn primitieve barbaarsheid meebrachten, behoefde niet door een algemene opleiding tot hoger peil van kennis gebracht te worden; en van hen zelf ging daardoor ook geen kracht uit. Door de zware druk van de staatsalmacht er onder gedrukt, bleven ze tegelijk van alle geestelijke kracht beroofd, die hen tot een strijd tegen druk en uitbuiting zou kunnen brengen.

Van het oude 18e en 19e eeuwse kapitalisme is bekend, hoe het de arbeiders lichamelijk verkreupelde door ze steeds één enkele handgreep aan de machine te laten doen, hun leven lang. In de staatskapitalistische grootindustrie worden de arbeiders geestelijk verkreupeld, door hen op één klein taakje te drillen, als een zielloos radertje in een grote machine, en de ontwikkeling van alle andere aanleg en vermogens te verwaarlozen en te verhinderen. En dat noemden ze vroeger: „Het vaderland der arbeiders”!

regerende kapitaal. Stalin, in dienst van het Russische staatskapitaal, zal het recept van de atoombom niet krijgen. Hij zal zijn eigen recept moeten zien te krijgen, en men kan er van opaan, dat daaraan gewerkt wordt. Elke grootmacht zijn eigen atoomfabrieken, elke grootmacht in koortsachtige wedloop met de anderen om de vernietigingskracht nog helser van uitwerking te maken. Dat is de werkelijkheid.

Zoals er over de ontzettende toestanden in Duitsland nu ook eindelijk stemmen opgaan in de kapitalistische wereld, omdat Duitsland een vreselijke haard dreigt te worden van besmettelijke ziekten, zo wordt daar ook de onrust groter over het atoombongevaar. Het is een wapen, dat ook de heersers kan treffen, ook hun ondergang en vernietiging zal in een Derde Wereldoorlog volgen. De schrijvers der kapitalistische bladen richten zich tot de Amerikaanse parlementsleden, die hun partijspel spelen: „Stop playing politics”, „houdt op met je politieke spelletjes”. Maar het kapitaal, dat de wereld niet kan redden, haar wereld, kan ook zichzelf niet redden. De krachten, die zij in haar machtsspel gebruikt, kan zij niet beheersen. Zij kan ze slechts aanwenden om zichzelf, maar ook de gehele mensheid, naar de ondergang te jagen.

De „Vrije Naties”, die de atoombom in handen zou worden gegeven, om de vrede te verzekeren, zullen hem krijgen; maar anders, dan de mooipraters het zeggen. Zij zullen hem van alle kanten krijgen; de vernietigingskrachten in handen van de heersers worden verveelvoudigd; en zij kunnen die vernietiging remmen noch voorkomen.

Boven het hoofd van de werkende mensheid hangt de vernietiging — in haar oren klinkt het bevel: Werkt door, alsof er niets gebeurd is!

Volgens de kranten zijn totnogtoe in Indonesië 40.000 Indonesiërs gedood. Voor „orde en rust”, voor „gelijkberechtiging en democratie”?

De moord gaat door! Het rijke gepeupel dat aan de moorden verdient, dat de moorden voorbereidde en beveelt, dat ons de vernietiging brengen zal, beveelt ons: Werkt door, alsof er niets gebeurd is! Alsof er niets gebeurt!

(De redactie heeft dit als een ingezonden stuk geplaatst, niet, omdat zij het met de inhoud niet eens is, maar omdat een zo algemene conclusie haars inziens op meer materiaal moet steunen dan hier wordt gebracht. Het is zeer moeilijk, betrouwbare gegevens over de toestanden van vandaag in Rusland, te krijgen. Het weinige dat ons bereikt, wijst er echter op, dat bovenstaande mening maar al te juist is).

Chinese Burgeroorlog

De weigering, om het geheim van de atoombom openbaar te maken, wijst op verder strekkende ontwikkelingen in de wereldpolitiek en de klassestrijd. De heersende klasse in Rusland, de bureaucratie, voelt zich bedreigd door de in de oorlog reusachtig gestegen macht van Amerika. Voor zijn bevolking en zijn aanhangers drukt het dat uit, door te zeggen, dat het socialisme door het grootkapitalisme bedreigd wordt. Het zal zich te weer stellen. Kan het dat?

De onmiddellijke reden, waarom Amerika in de oorlog ging, was de Chinese markt. Voor zijn sinds de eerste wereldoorlog steeds opeengehoopt kapitaal, dat in industrie moet belegd worden, heeft het afzetmarkten nodig. China kan die afzetmarkt zijn; om China met zijn 400 miljoen mensen tot een kapitalistisch land te maken, is een reusachtige invoer van industrieproducten nodig: spoorrails, locomotieven, vrachtauto's, machines van alle soort — genoeg om de Amerikaanse industrie enige tientallen jaren aan werk en winst te helpen. Daartoe moest eerst de gevaarlijke concurrent, die hetzelfde wilde doen, Japan, uit de weg geruimd worden. Dat is nu gebeurd. En zo staat er dus schijnbaar aan een komende tijd van prosperiteit van industriële bloei niets meer in de weg. Dat betekent, dat van een revolutionaire ontwikkeling in Amerika voorlopig geen sprake is, als de grootscheepse exploitatie van China door het Amerikaanse kapitaal tot stand kan komen. Want de arbeidersklasse in Amerika zou door loonstrijd een deel van deze bloei aan zich kunnen trekken, zoals vroeger de Engelse en de Nederlandse arbeiders een verlichting in hun bestaan konden veroveren door de exploitatie van de koloniale gebieden door het Engelse en Nederlandse kapitaal. Zodoende zou in Amerika de druk van nood en ondergang, die alleen in staat zijn de arbeiders tot principiële strijd en klassebewustzijn te drijven, uitblijven. En dat remt overal alle arbeidersstrijd.

Het is echter de vraag, of het tot de grootscheepse exploitatie van China komen kan. Want in China is de strijd tussen de Chinese bourgeoisie en de boerenmassa's weer opgeblaaid, nu de Japanners weg zijn. Het is natuurlijk, dat de Amerikaanse kapitalistenbende in de Chinese bourgeoisie haar agenten en helpers ziet, dus Tsjang Kai Sjek ondersteunt. De krachtige organisatie, die de Chinese boeren zich in de „communistiche” Rode Legers geschapen hebben, geeft nu echter aan Rusland de gelegenheid om Amerika dwars te zitten. De ondersteuning van het Rode Leger met wapens en materiaal is het enige middel, waardoor Rusland kan trachten, de toekomstige verdere machtontwikkeling van Amerika te stuiten. De Chinese burgeroorlog wordt in de eerste plaats als strijd van de beide grote kapitalismachten Amerika en Rusland gevoerd. Wordt daardoor de verwachte reusachtige opbloei van de Amerikaanse industrie tegengehouden, dan moet dat een snellere ontwikkeling van de klassenstrijd in Amerika meebragen, maar tegelijk is dan een snellere uitbarsting van een derde wereldoorlog te verwachten.

Uitvaart en Strijd....

derd tijdperk van het kapitalisme de problemen duidelijker en soms ook anders moeten stellen, voor een belangrijk deel vrucht van hun dapper doorzetten.

Opgejaagd en vervolgd, sommigen zonder een rustpunt in hun leven, waaraan een ieder en vooral juist strijders zo grote behoefte hebben, in de steek gelaten bij hun consequente, anti-imperialistische houding door zoveel vroegere strijdenoten, die een plaats zochten in een van de imperialistische fronten, hielden zij vast aan het derde front, het internationale klassefront der arbeiders.

De communistenbond „Spartacus” ziet het als haar taak, de ervaringen van de klassenstrijd der arbeiders te verzamelen en door te geven, een klaar en helder Marxistisch inzicht in de toestand van maatschappij en klasse te verspreiden, en den strijdenden arbeiders de tactiek van hun strijd bewust te leren aanwenden. En zij wil het vertrouwen, dat een beweging zich slechts door haar daden veroveren kan, verwerven, zonder naar eigen voordeel en macht te streven; zij wil de arbeidersklasse met de daad bewijzen, dat zij op haar dienende plaats in de klasse moreel recht heeft; dat zij nodig is.

Door bijzondere omstandigheden kon de vorige week in ons weekblad geen melding meer worden gemaakt van de uitvaart van de tien revolutionaire kameraden, die op 13 April 1942 en 1 October 1942 werden vermoord.

Onze lezers aanvaarden daarom onze verontschuldiging dat wij daartoe eerst in dit nummer komen.

Het ligt niet in onze bedoeling een verslag te schrijven. Het ontroerende afscheid, dat velen Vrijdagsavonds in de aula, van de gevallen kameraden namen, die opgebaard lagen onder de rode vlaggen en bedolven onder de bloemen, die uit alle delen van het land waren verzorgd en die getuigden van de wil tot verder leven en strijden, is niet goed met de pen te beschrijven.

De waardige uitvaart, de ondanks de verdronken persberichten, grote belangstelling, de kranlegging tussen de vlaggen, aan de voet van het Domela Nieuwenhuis-monument, en tenslotte de vaak aangrijpende woorden, de treurzang „Onsterfelijke strijders”, de muziek van de Internationale aan het slot, getuigden niet alleen van waardering voor klassetrouw, maar waren ook een stille belofte van het voortzetten van de strijd.

De Communistenbond „Spartacus” kent bijzondere aanleiding haar waardering tot uitdrukking te brengen voor de gevallen, waaronder wij in dit geval niet alleen de betreffende tien verstaan. Onze naam is ten nauwste met alle dezen verbonden, die in het toch maar zwak proletarische Nederland, direct na de bezetting door het fascisme, de stem van de klasse, het geluid van de internationale solidariteit lieten horen. Ons politieke optreden, onze organisatie is, hoeveer wij ook weten, dat wij in dit verder gevor-

De zo groeiende waardering is een levend element in de klassevoorstelling en het is deze waardering, die de Spartacusmensen van 1940 tot 1942 een onvergetelijke plaats bezorgde in de harten van het strijdbaarste deel van de Nederlandse proletariërs. Daarvan was deze uitvaart een bewijs.

KAM. BEN DRAAYER OVERLEDEN.

Onze kameraad en medestrijder Ben Draayer is, na een korte ziekte, overleden. Wij hebben jarenlang, in de illegaliteit en daarna, met hem samengewerkt. Altijd was hij op zijn post; de strijd der arbeiders en de propaganda van onze beginselen waren voor hem altijd nummer één. Zijn trouw en ijver zullen we ons steeds herinneren.

GELEIDE EXPORT.

Tot de kleine geneogens behoort tegenwoordig ook het luisteren naar de uitzendingen van de regerings-voorlichtingsdienst. Deze uitzendingen onder het motto: „Nederland gaat weer aan de slag” bieden ons iedere dag een verzetje van vijf minuten, een verzetje, dat door de meeste arbeiders nog steeds niet op de juiste waarde wordt geschat. In een der uitzendingen j.l. werd gezegd, dat er naast onze landbouwgewassen, nu ook een aanvang gemaakt was met de uitvoer van industrieproducten, t.w. kamferballetjes en gedistilleerd.

Men zal zich afvragen, of het van zo groot nationaal belang is, dat dit in een speciale uitzending wereldkundig gemaakt moet worden. Ja, lezer, dat is het. Deze twee kostelijke producten, die in onze hedendaagse maatschappij onontbeerlijk zijn, komen nu weer, dank zij onze pak-aan- en weer-aan-de-slag-gaan-acties, het buitenlandse kapitaal ten goede. Door dit initiatief, ter versterking van onze devienpositie, kunnen nu de buitenlandse arbeiders bedwelm worden. Zij waren werkelijk al te nuchter de laatste tijd.

Wat de uitvoer van het andere product betreft, verheugt het ons hieruit te mogen concluderen, dat er hier te lande nu blijkbaar genoeg gezuiverd is en wij in staat zijn het buitenland bij zijn zuivering een handje te kunnen helpen. Het buitenland, en vooral Amerika, hebben ons steeds onbaatzuchtig geholpen, zodat wij nu ook wel eens wat mogen doen. Desnoods ten koste van onze borreltjes en kamferballetjes.

Wat ons opviel!

„DE VRIJE WERELD”.

Het propaganda-journaal van het Amerikaans-Engels imperialisme in de bioscopen, gaf deze week beelden van het „leven” der Japanse krijgsvangenen. Met ontbloot bovenlichaam scheidt een groep zand en dan, op commando, op een holletje naar de plaats, waar het gedeponeerde moet worden. De bewakers met gerichte geweerloos hollen mee. Er waren enkele stomme kleinburgers bij het publiek, die hun leedvermaak toonden door te lachen en te applaudiseren bij dit verheffende schouwspel. Dit is dan ook de bedoeling: de verraderlijke Jappen zullen op deze wijze boeten voor het leed, dat zij de geallieerde krijgsvangenen hebben berokkend. Hebt U de oorlogshiters, de Tenno, de generaals, de Japanse groot-industrieën, bij dit groepje gevangenen gezien, die behandeld worden op S.D. wijze? Het zijn weer de jongens uit de arbeidersklasse, reeds uitgebuit en uitgeregeld door de Japanse bourgeoisie op een wijze, waar we ons hier bijna geen voorstelling van kunnen maken; nu getergd door „De Vrije Wereld”!

DE WAARHEID, SCHELE!

Nog maar een maand of zo geleden, trachtte „De Waarheid” haar lezers wijs te maken, dat allen, die spraken over een derde wereldoorlog, de „wereldvrede” in gevaar brachten. Wij zouden niet minder dan fascist en verraders zijn, waarmee korte metten dienden te worden gemaakt: aan de muur! De C.P.-priesters hebben, in opdracht van Paus Stalin, nu hun zoveelste politieke jasje gewisseld. Nu opens is het niet fascistisch of verraderlijk meer openlijk te spreken over de voorbereidingen van een nieuwe mensenslachte. Heet dat „taktiek” of „diplomatie”? De taal heeft er nog wel een andere uitdrukking voor!

DE WERELDVREDE....

„Het Vrije Volk” van Maandag 12 November schrijft: „Generaal Arnold, de opperbevelhebber van de Amerikaanse luchtmacht, heeft in een rapport aan den Minister van Oorlog verklaard, dat de Verenigde Staten moeten beschikken over hypermoderne wapenen om door atombommen en andere middelen in staat te zijn alle belangrijke steden, industrieën en militaire doelen in welk vijandelijk land ook, te vernietigen. De V-2 is, volgens Arnold, het ideale wapen om atombommen uit te werpen, daar afweer hiertegen uiterst moeilijk is. De V-2 kan, en snelheid bereiken van 5.000 K.M. per uur. Plannen bestaan voor het ontwerpen van een z.g. atmosfeerschep, dat zich voortbeweegt in de stratosfeer en van daaruit bommen werpt.” (Reuter)

ERGER KAN OOK NIET!

„Het Vrije Volk” 16 November schrijft aangaande het congres van De Gaulle en de Franse communisten: „.....Dit heeft De Gaulle geweigerd, omdat de communistische partij „in wezen niet nationaal” is. Thorez, de leider der communisten, heeft in een brief aan De Gaulle diens twijfel aan het nationale karakter der communistische partij „een belediging” genoemd.”

Op het Internationale Arbeidscongres te Parijs heeft Kupers verklaard, dat er op het ogenblik 500.000 werklozen in Nederland zijn.

Politieke tegenstellingen in de Esperanto-beweging

De wereldorganisatie van arbeiders-Esperantisten SAT, plaatst zich volgens haar statuten op het standpunt van de klassenstrijd. Zij wil Esperanto gebruiken als hulpmiddel voor de strijd voor de bevrijding der arbeiders uit het kapitalisme. Op deze grondslag waren en zijn in SAT arbeiders van zeer uiteenlopende opvattingen georganiseerd. SAT wil, door hen in één verband te organiseren, de dogmatische afsluiting van de verschillende standpunten voorkomen en zodoende een brede basis scheppen voor de bewustwording en de zelfopvoeding van de arbeidersklasse.

Het door SAT ingenomen klassestandpunt kwam nog zeer duidelijk tot uitdrukking in een in Juli 1945 door het uitvoerend comité — dat in Parijs is gevestigd — uitgegeven manifest. Hierin werd uitdrukkelijk geconstateerd hoe SAT, ook tijdens de oorlog, elke concessie aan het nationalisme heeft geweigerd, hoe zij heeft gestreden niet tegen één der oorlogvoerende partijen, maar tegen de oorlog in zijn geheel. Ook wordt vastgesteld, dat na de oorlog de klassen niet zijn verdwenen, zdat de statuten van SAT hun volle waarde behouden, zowel wat betreft het klassestandpunt als de strijd tegen het nationalisme. En ook al missen we in dit manifest een heldere analyse van de oorzaken van de oorlog, toch blijkt duidelijk, dat het klassestandpunt hier zuiver is bewaard.

Intussen blijkt men het in de kringen der arbeiders-Esperantisten over deze kwestie niet algemeen eens te zijn. Bij monde van zeer vooraanstaande leden uit de Nederlandse afdelingen konden we teminste het standpunt horen verdedigen dat de wereldvrede slechts kan worden verzekerd door een wereldfederatie van de verschillende (kapitalistische) staten. We behoeven hier nog niet eens in te gaan op enormiteiten, die worden verkondigd t.a.v. de „big three” die men in het belang van de mensheid wil bezweren om op hun bijeenkomsten toch vooral Esperanto te spreken. Ook wanneer we dergelijke dwaasheden laten voor wat ze zijn, dan komt hier toch zeer duidelijk tot uiting de ogendienarij t.a.v. de regeringen, waarop men wel alle mogelijke kritiek uitoefent, maar waarvan men tenslotte toch de beslissing over oorlog of vrede wil laten afhangen. Hier wordt geheel en al uit het oog verloren, dat een vrede op kapitalistische grondslag onmogelijk is, dat deze slechts doer het in zijn strijd over de gehele wereld verbonden proletariaat na omverwer-

ping der kapitalistische eigendomsverhoudingen kan worden bewerkstelligd. Hier ziet men geheel en al over het hoofd, dat de tegenstelling tussen fascisme en burgerlijke democratie geen andere is, dan die tussen het kind en de baarmoeder. Hier vergeet men, dat ook in een kapitalistische wereldfederatie de oorlog doorgaat — als klasse-oorlog tegen het proletariaat — en hier desnoods ook met alle moderne oorlogsmiddelen van de kant van de bourgeoisie wordt gevoerd. En bovenal vergeet men, dat de strijd van het proletariaat in het tijdperk van het neo-fascisme zich in de eerste plaats richt tegen de staat, zodat de pogingen om de vrede door de samenwerking der kapitalistische staten te doen verzekeren, uitloopt op een poging om het proletariaat met zijn doods vijand te verzoenen, in werkelijkheid dus het hieraan weerloos over te leveren. Op deze wijze wordt niet de vrede verzekerd, maar de uitbuiting, wat in de tegenwoordige ontwikkelingsfase van het kapitalisme hetzelfde betekent als deelname aan de oorlogsvorbereiding.

Ook al neemt deze — vermoedelijk hoofdzakelijk Nederlandse — stroming ook nog zo vaak de woorden klassenstrijd, socialisme en internationalisme in de mond, in werkelijkheid keert ze zich tegen alle drie. Zij keert zich tegen de klassenstrijd, omdat men niet tegelijkertijd de staat kan ondersteunen en tegen haar vechten. Zij keert zich tegen het socialisme, omdat dit niet kan worden verwezenlijkt door regeringen, die zich ten onrechte met deze naam toeien, maar slechts door het strijdende proletariaat. Zij keert zich tegen de internationale verbodering, omdat de regeringen, die zij wil steunen, toch al hun krachten geven aan de oorlogsvorbereiding.

De Esperantisten die in SAT zijn georganiseerd in de eerste plaats, maar ook de andere arbeiders, die menen dat Esperanto een belangrijk hulpmiddel kan zijn in de strijd van de arbeiders, moeten weten, waar het hier om gaat. Wanneer deze stroming in de organisatie zich doorkoopt, betekent dit, dat zij voor de strijd van de arbeiders waardeloos is geworden en dat zij geen wezenlijke verschillen meer vertoont met de „neutrale” (burgerlijke) Esperanto-beweging. Het betekent de politieke zelfmoord van de wereldorganisatie der arbeiders-Esperantisten. Het is nodig, dat allen, die niet onverschillig staan tegenover de Esperanto-beweging, de konsekwenties van deze in de Hollandse afdeling gevoerde propaganda ernstig overdenken.

Tussen Regge en Dinkel

Wat gebeurt er in de Twentse Textielindustrie

In de afgelopen weken hebben we onze lezers telkens enkele flitsen gegeven uit de Twentse textielindustrie. Een klein beeld gegeven van de lonen en de levensstandaard in deze industrie, de bestaande tegenstellingen en de daaruit gegroeide en groeiende conflicten. Nu is door de drie samenwerkende organisaties een collectieve arbeidsovereenkomst aan de orde gesteld en alvorens daarop in te gaan en ons standpunt te dien opzichte te bepalen, lijkt het ons goed nog even een korte terugblik te geven.

Het mag dan als bekend verondersteld worden, dat de Twentse textielfabrikanten nu niet direct blijk hebben gegeven in de loop der jaren, dat zij over veel verantwoordelijkheidsbesef beschikken. Het was in de aller-eerste plaats hun eigen belang en nog eens hun eigen belang, waardoor zij zich lieten leiden en dan kwam eindelijk pas op de achterlaatste plaats de textielarbeider zelf. Gevolg was dan ook, dat de textielarbeiders tot de slechtst betaalde vakarbeiders in ons land gerekend moesten worden. Zoets als minimumlonen kende men niet, vacantieregeling en verzorging van de oude dag was iets ongekend, waardoor uiteindelijk de slogan ontstond: „Twenteland, armoeland”. Het gemiddelde loon van een volwassene, geschoolde textielarbeider lag omstreeks f 17.— per week. Natuurlijk, er waren er die f 20.— tot f 25.— verdienden, doch dat waren dan de besten. We hebben ze ook gekend, volwassen arbeiders, die met een tientje naar huis gingen. We herinneren ons ook nog heel goed, dat er zeer vele textielarbeiders waren,

die na een week werken met hun loonzakje naar armenzorg of maatschappelijk hulpbehoefte moesten om hun loon aangevuld te krijgen tot de norm van de steun, omdat hun loon daar nog een eind beneden lag. Conflicten waren dan ook aan de orde van de dag. De drie samenwerkende organisaties namen echter ook toen reeds het standpunt in, dat alleen langs de weg van overleg iets te bereiken viel en werden dus alle stakingen reeds in de kiem gesmoord. Alleen de vroegere textielfederatie, aangesloten bij het N.A.S. verleende aan verschillende conflicten haar steun. Deze organisatie was echter te gering van omvang om voldoende gewicht in de schaal te kunnen leggen.

Dit was de situatie voor de oorlog en dat deze nog weinig of niets veranderd is, hebben we in onze artikelen laten zien. Gevolg: kleinere conflicten aan de lopende band. Door Prof. Tinbergen van het Bureau Statistiek is het berekend, dat een gezin bestaande uit man, vrouw en twee kinderen voor een minimum-levensonderhoud voldoende heeft aan f 29.— per week. Het gemiddelde loon van een textielarbeider, ook dit hebben we in onze vorige artikelen reeds berekend, is f 27.—. Dus nog beneden het uiterste minimum van Prof. Tinbergen. Trouwens, we begripen niet erg goed, hoe deze professor tot dit minimum komt. We zouden hem wel eens willen zien rondkomen met een vrouw en twee kinderen van een bedrag van f 29.— per week. We hebben zo'n vermoeden, dat hij dan dik tekort zou komen.

De koepel doet niets anders dan onderhandelen en trachten de arbeiders van hun rechtvaardige strijd af te houden, door steeds weer te wijzen op de grote verantwoordelijkheid, die de textielarbeiders tegenover het Nederlandse volk hebben en te appelleren aan hun verantwoordelijkheidsbesef. Wij zouden daartegenover echter de vraag willen stellen of de liefde dan steeds weer van een en dezelfde kant moet komen. M.a.w. of dan alleen de arbeiders zich steeds weer van hun verantwoordelijkheid bewust moeten zijn. Of laten de heren fabrikanten zich nu eens klappen ook meer van hun goede zijde zien? Tonen zij nu ook over meer verantwoordelijkheidsbesef te beschikken? We zullen het alten zien. De drie samenwerkende organisaties zoeken de weg van het overleg. Logisch dat zij daarbij op de collectieve arbeidsovereenkomst terecht komen. Want, nietwaar, dit klinkt de arbeiders goed in de oren. Vastgestelde lonen, vastgestelde vacantieregeling, ouderdomsverzorging en nog meer van dit heerlijks. Men heeft dan meteen een voorsprong veroverd op al die communistische en syndicalistische stakingssymnastiek-bedrijvers en dan meteen aangetoond, dat men uitsluitend langs de weg van overleg dit alles kan bereiken.

Teleurstellend is het daarom voor deze heren, dat men met zulk een bedroevend resultaat uit de bus is gekomen. We hebben een ontwerp collectieve arbeidsovereenkomst. En wat voor een. De drie textielcentra Enschede, Eindhoven en Tilburg krijgen een regeling voorgelegd als volgt: Ongeofenden daarmee gelijkgesteld

Geoeffenden	64 cent per uur.
Geschoolden	67 cent per uur.
	70 cent per uur.

Dit betekent dus een weekloon van respect. f 30,72, f 32,16 en f 33,60. Waarvan dan nog afgetrokken moeten worden de verschillende sociale lasten als ziektewet, loonbelasting enz. Aannemen van een dergelijke C.A.O. zou dus betekenen een wettelijk vastleggen en bestendigen van de armoede der textielarbeiders. Begrijpelijk, dat geen enkele textielarbeider zo gek is en de ontevredenheid in de fabrieken in gerien dele weggenomen is. Begrijpelijk is echter ook, dat de koepel nog niets heeft geleerd en verder gaat op de weg van overleg om in het ontwerp nog enige verbetering te krijgen. Misschien dat dit hen uiteindelijk nog gelukt, doch dan zal dit hoogstens hier en daar een centje meer zijn. Want toevalligerwijze weten wij, dat de heer Mr. van Eck, secretaris van de Twentse Fabrikantenvereniging, heeft geadviseerd voorlopig niet verder te gaan dan het huidige ontwerp in verband met de collegialiteit ten opzichte van de Tilburgse collega's. De Twentse fabrikanten zouden momenteel weliswaar iets verder kunnen gaan, omdat hun fabrieksbezetting nog bij lange na niet volledig is en dus voor hen de kosten niet zo zwaarlijk zouden zijn.

In Tilburg en omgeving is de bezetting van de fabrieken echter groter en zijn dus voor de Tilburgse fabrikanten de kosten van dit ontwerp belangrijk hoger. Met den heer Mr. v. Spaendonk van de Tilburgse Fabrikantenvereniging schijnt nu de afspraak gemaakt te zijn, om voorlopig niet verder te gaan en uit het oogpunt van collegialiteit, adviseerde Mr. v. Eck dus ook in Twente dit standpunt in te nemen. Zoals gezegd, na lang praten zou het dus de koepel kunnen gelukken hier en daar een centje er bij te krijgen, doch veel gewicht in de schaal leggen zou het toch niet. Deze lonen zijn ten enen male onvoldoende en er valt zelfs niet over te praten.

En dan komen we aan de C.A.O. en tevens aan het slot van ons artikel. De C.A.O. moge voor de arbeiders veel aanlokkelijks bevatten als vastgestelde lonen enz. Het houdt daartegen even zo veel in, dat ons er huiverig tegenover doet staan. Ten eerste neemt het de strijdwill en de strijdgedachte bij de arbeiders weg. Men gaat geheel wennen aan de gedachte van collectief overleg, zodat,

Zie vervolg op pag. 8.

Dankbetuiging

Getroffen waren we door de vele belangstelling, die we mochten ondervinden bij de begrafenis van onze mannen op Zaterdag 10 Novmber. Kameraden van verschillende groeperingen getuigden door het gesproken woord op „Westerveld” van hun eerbied voor de gevallen.

Honderden stille getuigen in de Aula, en nog meerderen langs de weg, die de stoet volgden. Hoeveel kameraden waren er bij, die vroeger bij de partij behoorden, waarvoor deze 10 kameraden hun leven lieten en we dachten: zou het mogelijk zijn om deze dag te beschouwen als een dag, die binding kan brengen tussen de revolutionaire krachten, die, om welke reden dan ook, zijn afgedwaald?

We vragen hen zich te herinneren de taaiheid en de moed, waarmee we volhielden ons werk te doen, soms nachten achtereen, als het nodig bleek.

We vragen hun: kun je het verantwoorden, dat je ter zijde blijft staan. De maar kleine groep van de R.S.A.P. verdiende in de illegaliteit haar strepen, in dienst van de arbeidersbeweging. Wij doen nu een beroep op allen om met ons te komen tot de vorming van een sterke formatie in de geest van onze dode makers.

Wij, de tien vrouwen, brengen ieder onze dank voor de enorme belangstelling, een bijzonder dankwoord aan het comité, dat alles zoo waardig en piëteitvol regelde.

Voor de 10 vrouwen,

MIEN SN.

VERGADERINGEN

V.S.V. Amsterdam-Zuid: Woensdag 28 Nov. Gebouw Westeinde 3. Aanvang half acht. Onderwerp: De lessen der Russische Revolutie.

V.S.V. Amsterdam-Oost: Zondag 25 Nov. Gebouw „Achilles”, Minahassastraat hoek Celebsstraat. Aanvang 10 uur. Onderwerp: De lessen der Russische revolutie.

V.S.V. Amsterdam-West. Donderdag 29 November. Ledenvergadering. Lodewijk Boissotstraat 18 II. Aanvang 8 uur. Discussie-avond.

V.S.V. Haarlem: Woensdag 28 Nov. Gebouw Nijverheid, Janstraat. Aanvang half acht.

Zaanse Huisvrouwenbond. Openbare Vergadering. Donderdag 29 Nov. Gebouw Rijkstraat 4. Aanvang 8 uur. Spr.: Mevr. Burgerjon.

Onderwerp: Wat wil de Huisvrouwenbond?

SPARTACUS-lezers te Zutphen. Houdt de ochtend van Zondag 2 December vrij voor V.S.V.-vergadering. Plaats, aanvang en onderwerp worden nader bekend gemaakt.

PALESTINA

De kranten, ook de „socialistische”, publiceren de laatste tijd voortdurend artikelen over Palestina. En het is ongetwijfeld een goed ding om het spel, dat het Britse imperium daar speelt, te laten zien voor wat het is: verdeel en heers! Maar de conclusies, waartoe al die schrijvers komen, heeft niets met socialisme te maken. Daarom willen wij kort en klaar nog eens vaststellen: voor de arbeidersklasse bestaat er geen Jodenvraagstuk. De heersers van welke soort ook, hebben altijd gebruik gemaakt van minderheden om de geesten van de mensen te verwarren. Ze spelen hun vreselijk spel met negers, met Arabieren, met Chinezen, met Indonesiërs, met „Joden”. Een menselijk probleem is echter niet het verschil in uiterlijkheden, in algemene gewoonten en gebruiken, in huidskleur, enz. Er zullen door de ontzettende nood, moreel en finantieel, ongetwijfeld velen zich gedreven voelen naar een land, waar ze niet vervolgd worden vanwege hun ras, maar het gevolg is, dat ze zich juist bijeen laten drijven, in schijn een apart volk gaan vormen en zich afscheiden van de grote menselijke gemeenschap. En dat „aparte volk” is evenzeer in twee grote groepen verdeeld: arbeiders en ondernemers!

De niet-Joodse arbeiders hebben er geen enkel belang bij, dat hun Joodse klassegoten naar Palestina gaan. Zij hebben maar één belang: tezamen met hun gelijken in sociaal opzicht te strijden, samen met hun klassegoten van welk ras ook. In eendracht alleen ligt hun kracht, en door eenheid van denken en optreden van Joodse, Protestantse, Katholieke proletariërs, kunnen slechts de vreselijke gevolgen van fascistische of „democratische” heerschappij uit de wereld worden geholpen.

Een klassebewust arbeider weigert mee te doen aan het spel van de imperialistische machten. Palestina is voor hem geen probleem. Er is maar één vraagstuk, dat hem principieel bezighoudt: hoe komt zijn klasse aan de macht. Hij erkent daarbij geen Christ of Jood, of Neger of Chinees of Indonesiër: hij erkent daarbij alleen zijn klassegenooot!

Tussen Rogge en Dinkel

(Vervolg van pag. 7)

Wanneer er een moment komt dat strijd geboden is, men geheel aan het strijden is onwend. Ten tweede, en dit geldt vooral nu, houdt het vastleggen van lonen middels een C.A.O. het gevaar in, dat deze lonen op een gegeven moment blijken in het geheel niet aangepast te zijn aan het inmiddels sterk gestegen levensonderhoud. Onze slotconclusie is dus deze, dat alles er op gezet moet worden, indien de textiel-fabrikanten nog langer vasthouden aan hun uitbuitingsmethoden, om in de textielcentra Enschede, Eindhoven en Tilburg te komen tot één massale actie van alle textielarbeiders, waarbij als voornaamste eisen naar voren moeten komen:

behoorlijke vacantieregeling van minstens 14 dagen; pensioenregeling voor de oude, afgewerkte arbeiders; invoering van een glijdende loonschaal, met behoorlijke garantielonen. Eerst dan zal er sprake zijn van een verbetering in de positie der textielslaven van Nederland.

(Ongecorrigeerd)

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Adm.: Uitgeverij „De Vlam”, Amsterdam

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres red. en adm. Utrechtsestraat 44
Postgite 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam” — Amsterdam

„Allons, enfants de la patrie, Le jour de gloire est arrivé”

„Voorwaarts, kinderen van het vaderland, de dag der glorie is aangebroken”

Het lied der burgerlijke Franse revolutie, de „Marseillaise”, sedert meer dan 150 jaar het volkslied van Frankrijk, heeft een taai leven. Het overleefde de eerste republiek, het keizerrijk van Napoleon Bonaparte, de kortstondige restauratie na de val van Napoleon, den burgerkoning Lodewijk Philippe, de tweede republiek, die er in 1848, het Europees machine-storm-jaar op volgde, het tweede keizerrijk onder Napoleon III, de derde republiek, en eindelijk de staat Pétain. De geboorte van de vierde republiek wordt nu begeleid door haar meeslepende rythme.

Toen Rouget de Lisle in 1792 dit lied dichtte, bereikte de revolutie van het Franse burgerdom tegen de feodale privileges en hun monarchistisch symbool, den absoluut, d.w.z. ongehinderd door parlementaire bemoeiing, regerende koning, haar hoogtepunt. In hetzelfde jaar werd de republiek afgekondigd, in het jaar daaropvolgend stierf Lodewijk de zestiende onder zijn burgernaam Lodewijk Capet door de guillotine. De republiek van „vrije, gelijke en broederlijke” burgers van de klasse der manufactuur-bezitters, der handelaars, van de boeren en beroepsambtenaren, van de intelligentsia, was op het Europees vasteland de eerste schrede tot de overname der politieke macht door het kapitaal als beheersende factor der warenproductie en van het gehele maatschappelijke leven. In taaië strijd met de methoden en grondslagen van het middeleeuws-feodale leven, van zijn productiewijze en sociale organisatie, had het kapitaal alle sleutelposities der goederenproductie veroverd. Het had de tegenstelling tussen de maatschappelijke productiekracht en de productie-voorwaarden zo verdiept, dat de sociaal-economische nederlaag van het feodale absolutisme ook de politieke ineenstorting van de oude structuur onvermijdelijk tot gevolg hebben moest. De massa der bevolking, de zonen en dochters van het land, al naar afkomst geroepen als officieren en soldaten van de maatschappelijke veroveringsveldtocht, de „jeunesse doree”, de „gouden jeugd” van de bezittende klasse en de jeugd van de bezitloze klasse, de onteigende handwerkers en boeren, volgden de tricolore (driekleur) der revolutie en de klanken der „Marseillaise”. Zij keerde haar wapens tegen de heilige Alliance, die het Russische, Pruisische en Oostenrijkse absolutisme gesloten had, en tegen Engeland, dat reeds 140 jaar eerder zijn burgerlijke revolutie had gehad. Ondanks keizerrijk en restauratie, na de val van Napoleon, ondanks alle uiterlijke wisseling in de politieke wetgeving, bleef de macht van het kapitaalbezit, bleef de vrijheid, de arbeidskracht der bezitlozen te onderwerpen aan de gedwongen wet van de uitbuiting, onaangetaast. De arbeiders-

klasse, zelf een product der kapitalistische organisatie van de warenproductie, bevocht op de barricaden van de burgerlijke revolutie en in de veldtochten van het Franse imperialisme de vrijmaking der kapitalistische productie van de boeien van het feodale systeem en de „rechten van de mens”; in „vrijheid” uit te buiten en uitgebuit te worden. De burgerlijke revolutie schiep de moderne staat van „vrije en gelijke” burgers, vrij om ander arbeidskracht te kopen, vrij om eigen arbeidskracht te verkopen. Gelijk voor de wet, die niet meer berust op het onderscheid tussen vrijen en slaven, maar op dat tussen kapitaalbezit en „vrije” bezitloosheid. Allen waren kinderen van het vaderland, de dag van de glorie, van de vrije uitbuiting, was gekomen. De staat, die deze vrijheid beschermt, was ontstaan.

De „Marseillaise”, het lied der burgerlijke vrijheid van het ongeremd kapitaalbezit en zijn aanwending, heeft de wereld veroverd, ook al eindigden de veldtochten van Napoleon bij Waterloo en al hadden de volkslieders van andere landen een andere tekst en een andere melodie, minder meeslepend dan het lied van Rouget de Lisle. Haar grootste triomf was, dat de jonge sociaal-democratische beweging haar wil tot verovering van de staat in een lied uitdrukte, dat de wijs heeft van de „klassieke” marseillaise, de hymne der burgerlijke revolutie. Hierin is meer te zien dan de begrijpelijke voorliefde voor de muzikale vorm. De zogenaamde „arbeiders-marseillaise” symboliseert treffend de parlementaire periode der arbeidersbeweging, de strijd met de stemballetten om deelneming in de staat en zijn „verovering” vóór de arbeiders, dóór hun partij. De partij, in „vrije concurrentie” met andere partijen, ziet in de staat de onvermijdelijke organisatie van het maatschappelijk leven, de „eeuwige vorm”, aan welke administratie men deelnemen en die men tenslotte overnemen moet. Hier lagen de doelstellingen der sociaal-democratische beweging. Hier lagen echter tegelijkertijd haar diepste tegenstrijdigheden. Want de arbeidersklasse, (evenals de uitbuiting, waaraan zij onderworpen is) ontwikkelde vanaf haar geboortuur haar internationale verbondenheid als haar wezenlijk kenmerk. Het internationalisme der proletariërs, dit beheersend element van hun sociale positie, begon tot het bewustzijn door te dringen en naar politieke uitdrukking te zoeken. De strijd, die zo in de hoofden ontstaat, wordt gesymboliseerd in het naast-elkaar bestaan der „Marseillaise” en der „Internationale”.

Wij schrijven 1945. Het kapitalisme van onze tijd ziet er anders uit dan dat van voor hon-

derd jaar. Zijn uiterlijke verandering in de technische werktuigen, waarvan het zich bedient, de vermaatschappelijking van de arbeidskracht, ondergeschikt aan de centrale macht van het niet meer persoonlijk bezit van de kapitalen, in de menigvuldige vormen van trusts en kartels en steeds meer in de vorm van het staatsbedrijf, de opheffing van de vrije arbeidsmarkt, de totale organisatie van de uitbuiting in de staat en zijn organen, deze ontwikkeling en niet de militaire nederlaag in de Zomer van 1940, bewerkstelligde het einde van de 3e republiek.

Zeker, ook de oorlog, de totale oorlog, is in de eerste plaats een typische element van dit proces, de oorlog, die de structuur der kapitalistische productiewijze verandert, die deze ontwikkeling geweldig versneld heeft en die tegelijkertijd zelf een gevolg van deze verandering is. Maar de oorlog was maar één factor, niet de enige. De staat Pétain, die volgde op de nederlaag, was geen onderbreking der „Franse” ontwikkeling, hij was een tussenperiode, waarin de „Marseillaise” de muzikale begeleiding was van de Duitse versie van het totaal aan-de-staat-brengen van het maatschappelijk leven in Frankrijk. Pétain verried het systeem niet. Hetzelfde systeem beheerste de oorlogspartijen. Pétain verried de ene concurrent aan de andere. En hierop staat de doodstraf.

In dezelfde tijd verdween de „Internationale” als Russisch volkslied. Velen heeft dit verschrikte en teleurgesteld. In werkelijkheid gebeurde het te recht. De nieuwe Russische „Marseillaise” documenteert in dat deel van de wereld de ontwikkeling van de klassenstrijd in de periode van het neo-fascisme, dat zichzelf „democratisch” en „socialistisch” noemt. „Alle beschikking aan de staat” is de inhoud der klasse-dictatuur van de bezitters in alle landen der aarde.

Om te kunnen regeren moet in dit opzicht eensgezindheid bestaan. De Gaulle heeft dit van het begin af juist gezien. De verkiezingen voor de Nationale Vergadering mochten slechts dit resultaat hebben, hoe ook de kiezers stemden en uit welke oorzaken ook miljoenen arbeiders „communistisch” of „socialistisch” hun stem uitbrachten. De nieuwe „Marseillaise” moeten zij allen zingen, „alle beschikking aan de staat”. De „communisten” niet nationaal? Het protest van Maurice Thorez tegen deze „beschuldiging” was niet nodig om ons ervan te overtuigen, dat de C.P.F. (Franse „comm.” partij) nationaal was, dat zij door nationalisering alle macht aan de staat wil geven, zelfs moet geven, wil ze zelf leven. Maurice Thorez en drie van zijn partijgenoten zijn Franse ministers geworden. Als begeleiding van de Gaulle stonden ze op de 11e November onder de driekleur bij het graf van den „onbekenden soldaat” en luisterden naar de tonen van de „Marseillaise” die de „kinderen van het vaderland” oproept tot de „glorie” van hun onmacht en hun heldendood.

Binnen zes maanden moet de Franse Nationale Vergadering een nieuwe grondwet uit-
(Vervolg op pagina 3, 3e kolom)

Opdat Men Wete

De dagbladpers berichtte, dat de Ind. Soc. Dem. Partij een manifest gepubliceerd heeft, waarin zij haar standpunt t.o.v. het Indonesisch vraagstuk bepaalt. Tot de ondertekenaars behoort ook Jac. de Kadt.

Hieruit blijkt dus, dat De Kadt zijn politieke activiteit, die hij in 1940 bij zijn vertrek naar Indonesië heeft moeten onderbreken, heeft hervat.

Velen onzer lezers zullen zich De Kadt nog wel herinneren. Bij de scheuring in de S.D.A.P. in 1931, trad hij met den heer P. J. Schmidt e.a. (die inmiddels „personalistisch socialist” geworden is) uit die partij en stichtte de O.S.P. Dit geschiedde, omdat de in die tijd zeer fel agerende linkervleugel der S.D.A.P. meende, dat zij niet voldoende gelegenheid kreeg van de besturende instanties, om haar ideeën onder de partijleden op juiste wijze te propageren.

In 1934, toen de heilzame zegeningen van de reactie, uitgevoerd door de regering-Colijn, hun invloed deden gelden, en in Amsterdam de arbeidersbevolking in daadwerkelijk verzet kwam, werd De Kadt tot enige maanden gevangenisstraf veroordeeld. Na zijn ontslag uit de gevangenis, bleek zijn revolutionair temperament een gevoelige knauw te hebben gekregen. Kort nadien draaide hij de O.S.P. de rug toe en stichtte met Sal Tas, — van wien wij onlangs in onze krant een sterk staaltje van intelligentie afdrukten —, de Nieuwe Kern, een tijdschrift, dat op het standpunt stond, dat het socialisme volledig vernieuwd moest worden, maar dat dit alleen kon geschieden door de intelligentia uit de socialistische beweging. Uit de aard der zaak was De Kadt de primus van deze intelligentia.

Enige jaren later brak de oorlog uit en De Kadt vertrok naar Indië. Het is ons niet bekend, of hij in Indië in handen is gevallen der Japanners dan wel, dat hij ondergedoken is geweest. Wat wij wel weten is, dat hij het standpunt van de Nieuwe Kern losgelaten heeft en nu een Nieuwste Kern is begonnen. Uit zijn ondertekening van het manifest der Indische S.D.A.P. mogen wij n.l. aannemen, dat hij opnieuw bij de moederkerk gearriveerd is. Zijn beweegredenen daartoe zijn ons helaas nog niet bekend. Wij achten het echter absoluut noodzakelijk onze lezers te

herinneren aan enkele uitspraken, die hij gedaan heeft in zijn boek „Van Tsarisme tot Stalinisme”, verschenen in 1935. Onder de titel „Opdat men wete” schrijft hij aan het slot van dit boek als een soort van samenvatting, het volgende (zie pag. 564/5):

„De andere nederlaag, de nederlaag van het reformistische socialisme wordt in dit boek niet besproken. Ze wordt als vaststaand aanvaard. Het is hier niet mogelijk aan te tonen — wat Luxemburg en Lenin en Trotsky en Sternberg met kracht van argumenten gedaan hebben — dat het reformisme slechts een beschimmeld restant van een hopeloos verouderde en door de werkelijke ontwikkeling gelogenstraft conceptie van het socialisme is, en dat het dus daarom de absoluut zekere nederlaag betekent.

Het reformisme blijft reeds halverwege de eerste etappe, de weg naar de verovering van de macht, staan en mist dan iedere werfkracht, kan niet meer verder komen, gaat over tot onthinding, wordt teruggedreven en uit elkaar gedreven.

Wij kunnen dus noch de weg van het reformisme, noch de weg van het bolsjewisme gaan.

Wij moeten een nieuwe weg zoeken, geleid door de ervaringen, die we uit de nederlagen van het reformisme en bolsjewisme hebben verkregen.

Wie niet leren kan uit de nederlagen, is voor immer verloren.

Het oude „bewuste” socialisme is nog slechts een ruïne.

Het bezingen van de schoonheden der ruïnes, het verheerlijken van glorieerijke tradities laten we aan die levende doden over, die alleen nog maar goed zijn om hun doden te begraven.”

(Vet van ons. — Red. S.)

Waar wij verwachtten, dat hij na zijn repatriëring een leidende rol zal gaan spelen in de S.D.A.P., menen wij niet te veel te eisen, indien hij ons t.z.t. volledige opheldering geven zal van deze, zijn voorlopig nieuwste creatie. Wij menen, dat hij zo’n openbare belijdenis aan het Nederlandse proletariaat zedelijk verplicht is. Opdat wij weten!